ہڑدے ئی تلار نوشکے

شونکار: عبدالرازق ابا بکی

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

چارشنبے 04 اگست 2021ء | 24 ذی الحجة 1442ھ | پنہ غاک: 04 | سال: 17 | تاک 20

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آاولیکو ہڑدے ئی اخبار

نہاد: 05 روپئی

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

2 کورونا کیس آتیٹی ودکی ولاک ڈاؤن ..... شونگال

2 یوسف عزیز مگسی نا نیم واج آمشن ..... ڈاکٹر سلیم کرد

3 ایمان اتنگ نا مہلت

بلوچستان اٹ دیرانا کاختی ناویل ءِ تونینگ کئے المی ءِ ڈاکٹر عارف علوی

ویتنام نا کوسٹل ایریا بلوچستان آن ہم چنگ ءِ، اوافزائش فشریز آ گچین حکمت عملی ویکسوئی اٹ کاریم کرے، اینواوتینا ایکسپورٹ ءِ مسہ سد ملین ڈالر آن 10 بلین ڈالر اسکان درینے، صدر مملکت

بلوچستان اٹی کشت وکشار ءِ مون آ دننگ کن گرین ٹریکٹر پروگرام تون اوار ایلو برجا ڈٹ آک پائیدار شونداری نا ضمانت ء، ''بلوچستان گرین ٹریکٹر پروگرام'' نا بنائی دود آن تران

کوئٹہ (اے پی پی) صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی پارینے کہ بلوچستان خیسن تاگل زمین ء، وخلوق خواری کش ء، داڑے کشاری پیدوار اٹی ودکی تون اوار اوار دیرانا کاختی نا مون ءِ تونگ ہم المی ءِ ہراڑکن خیالداری و گچین حکمت عملی نا ٹیپھنگ المی ء، بلوچستان اٹی کشت وکشار نا مون آ دننگ کن گرین ٹریکٹر پروگرام تون اوار ایلو برجا ڈٹ آک پائیدار کشاری شونداری نا ضمانت ء۔ داخیال آ تا درشانی ءِ او سے شنبے نادے آ داڑے ''بلوچستان گرین ٹریکٹر پروگرام'' نا بنائی دود آن تران کرسا کرے۔ داوخت آ گورنر بلوچستان سید ظہور احمد آغا، وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان، صوبائی وزیر کشت وکشار انجینئر زمرک خان اچکزئی نُسک ہم ساڑی نُسر۔ صدر مملکت پارے کہ بلوچستان قدرتی وسیلہ غاتیان شپ ءِ صوبہ اسے وخت اس کہ لائیو اسٹاک اٹی جم ملکی پیدوار اٹی اسہ بھلوحصہ دار ءِ۔ ساہدار تو ننگ وکشت وکشار پیغمبر آ تا کسب ءِ و داہڑ تو م آ کسب آک انسانی تاریخ تون وابستہ ءِ وخت اتون اوار اوار انسانی کچ وداتو کشت وکشار نا مون آ دننگ وشونداری کن ہم پوسکن ءِ وڑوڈول مون آ بس وشونداری نا داچر جوئی وخت اتون برجاءِ ساڑی آ دوراٹی اسپرے ایریگیشن، واٹر چینل و ڈرپ ایریگیشن نا کمک اٹ پوسکن آ وڑوڈول آتے اٹ کشاری شونداری منگ کیک او پارے کہ ویتنام نا کوسٹل ایریا بلوچستان آن ہم چنگ ءِ و بنائی وڑاٹ فشریز نا بشخ اٹی پاکستان و ویتنام نا ایکسپورٹ مسٹ آن چار سد ملین ڈالر رئسر ویتنام افزائش فشریز آ گچین حکمت عملی ویکسوئی اٹ کاریم کرے واینواوتینا ایکسپورٹ ءِ مسہ سد ملین ڈالر آن 10 بلین ڈالر اسکان درینے۔ لائیو اسٹاک ءِ شون ترسا اسہ بھلو زرمبادلہ اس کٹیا کننگ مریک، بیرہ چین سالانہ 70 ارب ڈالر نا حلال سُو امپورٹ کیک پاکستان نا گڑاس علاقہ غاتے ٹی ساہدار تے ٹی مروک آ کھر و منہ انا ناجوڑ نا مون ءِ تورسا حلال سُو انا ایکسپورٹ ءِ بھاز ودفنگ مریک۔ بلوچستان نا شونداری کن داجاگہ نا گچین مروک آ اسمبلی نا باسک آتے سہی سمت اٹ فیصلہ کرسا پائیدار شونداری نا چرجوئی کن تینا متحرک کڑ دءِ ادا کروئی مریک اوپارے کہ مستعین اٹ بلوچستان نا معدنی وسیلہ غاتا بابت غلط فیصلہ کننگا ولے ساڑی حکومت گچینی کن گام گیج کننگ ءِ واومیت ءِ مستعین نا دابا ندات آتے زوت ایسر کننگ۔ صدر عارف علوی پارے کہ بلوچستان تون است اٹ مہر و مربیت ءِ و ہروار دورہ کوئٹہ نا وخت آ آبی حالیت آ تیا گپ وتران کننگ ءِ المی تکیوہ کہ داہیت است بڈ ءِ کہ بلوچستان حکومت دا اہم ویل آ پورو سنجیدگی اٹ کاریم کننگ ءِ۔ وزیر اعلیٰ بلوچستان پارے کہ کوئٹہ ٹی ہڑدے ئی نا آبی گرج 20 ملین گیلن ءِ و کاریم اٹ اتوک آ دیر ءِ دُوارہ کاریم اٹ انتگ نا قابل جوڑ کننگ کن ری سائیکلنگ نا ڈٹ آ تیا کاریم برجاءِ، بلاشبہ صوبائی حکومت نا دا گام گیج آ جت اٹ آبی گرج آتے پورو کننگ اٹ کمکار مریک۔ او پارے کہ لائیو اسٹاک کشت وکشار و معدنی وسیلہ غاتے سہی وڑاٹ استوار کرسا زرگزرانی و اقتصادی شونداری و روزگار نا فراوانی نا پوسکن ء وارخواہی ودی کننگ مریک۔ سندھ انا علاقہ تھر دانا پیدوار درور ءِ ہراڑے کو لاپیش تمنگ آن مست مخلوق نا سیبو پر انا دیر آن مروک آ فصل آتیاکس وخنگ سالی نا حالیت آتے ٹی مخلوق نا اسہ بھلوگچ اس ہموکان ہمپیکہ۔ ولے کولا نا کانڑتیان پد داسہ حالیت آک یکسر بدل ء۔ صدر مملکت پارے کہ کورونا دین انا جہانی دین اٹی ہمسایہ ملک آ تون اوار شون بلوک ملک آ تا زرگزران توس ولے پاکستان نا گچین حکمت عملی نا سوب داڑے نسخان نا جم کچ ایلو ملک آ تا مقابلہ بی ٹم کس۔ الحمدللہ عالم دین، میڈیا وغٹ تہ پہ فکر انا مخلوق نا کمک اٹ کورونا دین انا بھلوحد اسکان مون ءِ تو ننگ اٹ سر سہب مسونن۔ نن مشکل حالیت آتے وارخواہی تیٹی بدل کرسا داڑ آن فائدہ ہر فنگ کینہ۔ حکومت نا کاریم شونداری نا پوسکن ء کسر پلنگ نا ءِ اینوا یموزون تون اوار چندی وارخواہی تا سوب آن چتکا کھول آ ہم کاریم کننگ مریک۔ صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی پارے کہ ملک انا چ آ انسٹی ٹیوشن تے دیمک لگا کہ عمران خان کرپشن نا مون ءِ تو ننگ کن سنجیدہ وپہی گام گیج کرینے۔ حکومت کرپشن نا مون ءِ تو تہو کہ تو پیسہ غاتا منہ بند غ آ تا کمک اٹ پیشن نا ملک آ گدریفنگ نا عمل برجا سلیسکہ۔

.....کوئٹہ: صدر ڈاکٹر عارف علوی پارلیمنٹرین آ تھون اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ، گورنر و وزیر اعلیٰ بلوچستان ہم تو لوک ءِ

پاکستان ءِ پولیو آن خلاسی کن ءٹ وسیلہ غاتے کاریم اٹ اتنگے، وزیر اعظم

اسلام آباد (اے پی پی) وزیر اعظم عمران خان مچ آ ملک اٹی پولیو نا مون ءِ تو ننگ کن صوبائی چیف سیکرٹریز و 22 ہائی رسک ضلع غاتا ڈپٹی کمشنرز آتا ور چوئل دیوان نا کماشی ءِ کرے۔ سے شنبے نادے آ وزیر اعظم میڈیا آفس آن جاری بیان نا رداٹ داضلع غاتے ٹی پنجاب نا 3 ضلع (لاہور، راولپنڈی و فیصل آباد)، سندھ انا 8 ضلع (کراچی ڈویژن نا ءٹ ضلع غاک و قمبر)، خیبر پختونخوانا 5 ضلع (خیبر، بنوں، م پشاور، لکی مروت وسو لی وزیرستان)، بلوچستان نا 5 ضلع (کوئٹہ، پشین، قلعہ عبداللہ، ژوب و مستونگ) و اسلام آباد اوار ء۔ دیوان اٹی وزیر اعظم نا خصوصی کمکار ڈاکٹر فیصل سلطان، ڈاکٹر شہباز گل و ایلو تعلقدار سینئر آفیسر آک بشخ ملکر۔ وزیر اعظم ءِ پانگا کہ اللہ نا شکر ءِ کہ تدوک آ شش ٹو اٹی مچ آ ملک اٹی پولیو نا چ ءِ کیس اس رپورٹ متنے۔ پین داہیت ہم است جمی نا سوب ءِ کہ 2021ء ٹی بیرہ 14 درسد چاگرڈی نموشبت ہر اتدوک آ سال 56 درسد کس۔ ہندا خاطر آن فی الحال نثون ملک آن پولیو نا پورو چٹنگ نا اسہ جوان ءِ موقع اسے، بروک آ 6 آن 12 ٹو دابابت بھاز اہم ء۔ وزیر اعظم ءٹ ہائی رسک ضلع غاتا ڈپٹی کمشنر آتے پارت کرے کہ اوداموقع خان ءِ پی فائدہ ہرفر و پاکستان ءِ پولیو نا عفریت آن نجات ترفنگ کن ءٹ وسیلہ غاتے کاریم اٹ اتنگے۔

.....وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان گرین ٹریکٹر پروگرام نا بنائی دود آن تران کننگ ءِ

پارلیمنٹرین اپوزیشن لو ہیت میریک پیشن نا تون آ جا چوہدری فوادی

نواز شریف، مریم نواز و فضل الرحمان پارلیمانی نظام اٹ افس، گچین کاری اصلاحات کن 49 سلاہ ءِ سجفینن، اعتراض آ تیا بایدے سلاہ ک مونی بریر

کراچی وحیدر آباد ویکسی نیشن اٹی کل آن پدی ء، کابینہ وزیر تا تنخواہ تیٹی ودکی نا سلاہ ءِ مسترد کرے، حوالکاری وزیر نا کابینہ دیوان آن پدمیڈیا بریفنگ

اسلام آباد (آن لائن) بخائی حوالکاری و شینکاری وزیر فواد چوہدری پارینے کہ ہرا بندغ آک نظام اٹ افس، او فک خوارہ کہ دا نظام کورنگے، و اوفتے وارخواہی اس رسینگے، ولے نن پارلیمنٹ اٹ تو لوک اپوزیشن تون ہیت مریک، بھگوڑا تھون آ خا، نواز شریف، مریم نواز و فضل الرحمان پارلیمانی نظام اٹ افس، گچین کاری اصلاحات کن 49 سلاہ سجفینن، اعتراض آ تیا بایدے سلاہ ک مونی بریر کراچی وحیدر آباد ویکسی نیشن اٹی کل آن پدی ء، کابینہ وزیر تا تنخواہ تیٹی ودکی نا سلاہ ءِ مسترد کرے، الیکشن کمیشن نا باسک آ تا بابت سلاہ سوج کن وزیر اعظم عمران خان اپوزیشن لیڈر آ چیٹھی اس راہی کیک، پاکستان نا چندی شار تیٹی ویکسی نیشن ناعمل ترندی اٹ برجاءِ، بخائی حکومت ءِ واکداری ارے کہ صوبائی حکومت آتے گورنس نا کنڈ آچکار کرفنگ کے، وزیر اعظم نا کوشست آ تیان پشن ملک جیل آ تیان سد آ پاکستان یک پدی بسنو۔ ملک اٹی بجلی نا داسہ نا سپلائی 24 آن 26 ہزار میگاواٹ اسکان ءِ، دا سال 315 ارب روپئی نا وام ورنا تے تنتنگک، پُنی نافی من کمکی نہاد 5 ہزار روپئی پک کننگانے، دا ہیت آ تا درشانی ءِ حوالکاری وزیر تدوک آ دے وزیر اعظم نا کماشی ٹی بخائی کابینہ نا دیوان آن پدمیڈیا ءِ بریفنگ ترسا کرے۔ ملک اٹی ٹکہ خلنگ نا بابت معلومداری ترسا او پارے کہ حکومت سندھ دا بابت پدی ءِ، او پارے کہ نن حکومت سندھ ءِ شیف خلنگ خواپنہ۔ ولے کراچی وحیدر آباد ویکسی نیشن نا بابت بھاز پدی ء، وہندا سوب آن زیات ویل ہم ہموڑے منگ ء۔ او پارے کہ حکومت سندھ بایدے تینا گڑاتے ہُرے، ایلو فتازنچک اٹ بلپ، وتینا گورنس ءِ گچین کننگ نا کوشست کے، پاکستان اٹی ہرا بشخ انا جوانی نا حساب اس بریک، سندھ حکومت اوٹی پدی ءِ، باھبار بھلو بدبختی نا ہیت اسے۔

.....اسلام آباد: بخائی حوالکاری وشینکاری وزیر فواد چوہدری بخائی کابینہ نا دیوان آن پدمیڈیا ءِ بریفنگ تننگ اٹی ءِ

چیئرمین سی پیک اتھارٹی عاصم سلیم باجوہ تینا عہدہ غان استیفہ تس

وزیر اعظم خالد منصور ءِ خصوصی کمکار سی پیک افیئر تعینات کرینے، پوسکن آ ءِ بخیر اٹ پانہ، ڈاکٹر شہباز گل

خالد منصور کارپوریٹ آزمودہ کار اسے، چینی کمپنی تون سی پیک نا بھلا ڈٹ آ تیٹی مہالو ہم اوار مسنے، اسد عمر

اسلام آباد (آن لائن) چیئرمین پاک چین اقتصادی راہداری (سی پیک) اتھارٹی لیفٹیننٹ جنرل (ر) عاصم سلیم باجوہ تینا ٹوئٹ اٹ لکھا کہ ای اللہ تعالیٰ نا شکر ءِ ادا کیوہ، ہرا کنے سی پیک اتھارٹی نا اہم انگا ادارہ ءِ آ جت نا کنڈ آ راہی روان کننگ، غٹ سی پیک ڈٹ آتے کن دریچہ نا وڑ اٹ ہر فنگ و چیلنج نا وارخواہی تس۔ دا کل وزیر اعظم عمران خان او نا حکومت نا پتداری و خ تھی آن بیدس منتگ کتوسہ۔ او پارے کہ سی پیک نا شونداری نا دا سفر برجا سلک۔ کنا نیک است خواہیک خالد منصور کن ء، ہرا دادے مونی دننگ کن سنہر ینگوک ءِ۔ سی پیک پاکستان کن لائف لائن اسے، دا ننے شونداروپورو شوندار ملک اٹ بدل کیک۔ داکان بیدس بخائی وزیر ڈٹ بندی اسد عمر راجی رابطہ نا ویب سائٹ ٹویٹر آ لکھا کہ ای سی پیک ءِ مونی دننگ و پاک چین اقتصادی راہداری (سی پیک) نا ارٹمیکو ریسہ ٹی گدریفنگ تون اوار اہم انگا ڈٹ آتا واکداری دنگ ءِ بھلن کننگ اٹ کڑ دادا کننگ آ لیفٹیننٹ جنرل (ر) عاصم سلیم باجوہ نا منت وار اُٹ۔ اسد عمر پارے کہ خالد منصور ءِ سی پیک افیئر نا خصوصی کمکار جوڑ منتگ آ بخیر اٹ پانہ۔ خالد منصور کارپوریٹ آزمودہ کار، چینی کمپنی تون سی پیک نا بھلا ڈٹ آ تیٹی براہ راست اوار مسنے، سی پیک ءِ مونی دننگ کن اونا بھلا آزمودہ کمکار مریک۔

پاک چین اقتصادی راہداری اٹ گوادر ءِ خاص اہمیت دوئی ءِ، صدر علوی

کوئٹہ (اے پی پی) صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی پارینے کہ پاک چین اقتصادی راہداری نا بابت گوادر ءِ خاص اہمیت دوئی ءِ، جغرافیائی بابت آن بلوچستان سینٹرل ایشیا اسکان رسینگ نا گچین ء ذریعہ اسے ہراڑ آن نیامی ایشیائی ملک آ تون زرگزرانی و اپاری وارخواہی تے ودفنگ نا روشنا گمان ارے۔ صدر مملکت پارے کہ سی پیک نارداٹ نئے پوسکن آ چین ءِ پوسکن ءِ کسب ہیل تننگ آ چکار کروئی مریک۔ داخیال آ تا درشانی ءِ او سے شنبے نادے آ گورنر ہاؤس کوئٹہ ٹی پارلیمنٹرینز آ تون گپ وتران کرسا کرے۔ داوخت آ گورنر بلوچستان سید ظہور احمد آغا و وزیر اعلیٰ جام کمال خان نُسک ہم ساڑی نُسر۔ ایوان صدر نا میڈیا وٹنگ انا رداٹ اوڑ دہی ٹی صوبہ نا جم امن وایمنی حالیت، برجا شونداری ڈٹ، سیبی واپار، بارڈر مارکیٹ آ تا قیام، لینڈ ڈیجٹلائزیشن مینجمنٹ، پوسکن آ لیبر کا نود، صوبہ ٹی سیل وسوات نا مون آ دننگ و ڈیہہ ٹی پیش بروک آ زرگزرانی وسیاسی بدلی تیا سرجم گپ وتران مس۔

تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 49798 کورونا ٹمیسٹ کنتگا

اسلام آباد (اے پی پی) تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 49 ہزار 798 ٹمیسٹ کنتگانے۔ وزارت قومی جان جوڑی نا کنڈ آن جاری ٹویٹ اٹی شیئر کروک آ حساب وکتاب نا رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی 49 ہزار 798 ٹمیسٹ کنتگانے۔ ہرافتے آن 3582 بندغ آ تا ٹمیسٹ مثبت بلسنے۔ ہندا وڑ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کروک آ کورونا ٹمیسٹ آ تا منیجہ مثبت بتنگ نا کچ 7.19 درسد کس۔ داکان بیدس کوویڈ۔ 19 آن زوال کروک آ تا کچ 67 ریکارڈ کنتگانے

چیئرمین سینیٹ اینوا ایران آ کا ہک

اسلام آباد (اے پی پی) چیئرمین سینیٹ محمد صادق سنجرانی ایران نا صدر نا سوغندی دود اٹی بشخ ہلنگ کن اِرادے ئی دورہ غا چارشنبے نادے آ ایران آ رہی مریک۔ سینیٹ سیکرٹریٹ نا رداٹ چیئرمین سینیٹ خصوصی جہاز انا کمک اٹ مشہد آ سر مریک۔ محمد صادق سنجرانی روزہ حضرت امام رضا نا مزار آ حاضری ہم اینتک۔ چیئرمین سینیٹ ایران نا صدر نا سوغندی دود اٹی پاکستان نا نمائندگی ءِ کیک۔ وزیر اعظم پاکستان عمران خان پاکستان نا نمائندگی کن چیئرمین سینیٹ ءِ پن کرینے۔ چیئرمین سینیٹ نا ایران نا صدر تون اوار ایلو بڑز کو سیاسی سرکڑدہ غاتون بڑز کو کہولی اوڑ دہی تا گمان ء۔ 5 اگست آ چیئرمین سینیٹ ایران آن وطن آ پدی بریک۔

تحریک انصاف نا انوار الحق 32 ووٹ ہلسا آزاد کشمیر اسمبلی نا اسپیکر گچین

مظفر آباد (آن لائن) آزاد جموں کشمیر کا نود جوڑ کروک اسمبلی ٹی اسپیکر وڈپٹی اسپیکر ءِ گچین کنتگا۔ تحریک انصاف نا انوار الحق اسپیکر وخت اس کہ ریاض گجر ڈپٹی اسپیکر کا نود ساز اسمبلی گچین مس' اوفتا مون اٹ اپوزیشن مسلم لیگ (ن) و پیپلز پارٹی امنائی اٹ اومیدار سلیفیسر ولے او تینا اومیت آتے سر سہب کننگ کتوس۔ اسپیکر کا نود ساز اسمبلی نا گچین کاری تے ٹی پی ٹی آئی نا اومیدار انوار الحق 32 ووٹ ہلسا سر سہب مس وخت اس کہ اپوزیشن نا اسیجائی اومیدار فیصل ممتاز ءِ 15 ووٹ رسینگا۔

.....اسلام آباد: بخائی حوالکاری وشینکاری وزیر فواد چوہدری بخائی کابینہ نا دیوان آن پدمیڈیا ءِ بریفنگ تننگ اٹی ءِ

تاریخی ءٹ کینی اس کننگ نا زمو وزیر اعظم عمران خان ءِ مریم اورنگزیب

السُ نُت، برنج، بورہ، پاٹ، پرین، سوزی ہچ اس کننگ کپک، ہی بجلی وگیس انا بل ہم تننگ کپتنگ ءِ

کینی ودانے، وزارت خزانہ کینی ٹی کمتی نا بابت دروغ تڑنگ اٹی ءِ، ترجمان مسلم لیگ (ن)

اسلام آباد (آن لائن) پاکستان مسلم لیگ (ن) نا ترجمان مریم اورنگزیب تاریخی کینی نا ڈوہدار وزیر اعظم عمران خان ءِ گوندانے' تینا بیان اٹ او پارے کہ عمران صاحب گدرینگوک آ اسہ تُو اٹ ملک اٹ کینی نا قیامت بسنے' السُ نت' بورہ' برنج' پاٹ' ڈہی' سوزی کننگ کپتنگ ءِ' نے بجلی وگیس نا بل تننگ نا وس مخلوق اٹ سلیسنے' او پارے کہ کینی نا سوب آن السُ نئے اُراتا کرا تننگ کیک ونئے نا جوڑک دار و ہلنگ کیرہ۔ عجب ء راگ اسے ادارہ شماریات نا رداٹ کینی ودانے وخت اس کہ وزارت خزانہ کینی ٹی کمتی نا بابت دروغ تڑنگ اٹی ءِ' او پارے کہ مچ آ حکومت اٹ اسٹ ایلو آن زیات دروغ تڑنگ نا او پکس برجاءِ' عمران خان نامسہ سال ات السُ ءِ کہنی' بے روزگاری' بین انا نسٹل اٹ نسخنگانے' نا اُراءِ اے ٹی ایمک چیلنج اٹی ءِ ہندا سوب آن نیکن پاکستان اڑان ءِ ملک اس جوڑ منے' او پارے کہ نی مخلوق آن ارف ہرافتے ہر سال آ خا ہر تُو ہر ہفتہ ٹی کینی نا گواچی مروئی تمنگ اٹی ءِ ہرانا پت گچین کاری وزی تیا مرے او السُ ءِ ریلیف تننگ کپک۔ او پارے کہ بیرہ جولائی نا تُو اٹ ملک اٹ کینی ٹی 8.4 درسد ودکی مس' شار تے ٹی کنوئی آ گڑاک 9.4 درسد وخلق آتے ٹی 7.3 درسد کبین مسنو' جون نا مون اٹ جولائی ٹی کینی نا پین بیداد کنتگا' جون آن جولائی ٹی ٹمائر 82.40، پیاز 34.53، کچی آ سی 6.70 درسد کبین مس' کنی آ تیل انا نہاد 6.56 درسد' بورہ 5.08، پٹاٹہ 4.89 درسد کبین مس۔

سعودی عرب نا جیل آتیٹی بند 28 پاکستانی پدی بسر

لاہور (آن لائن) سعودی عرب نا جیل آتے ٹی بندی پین 28 پاکستانی یلہ مرسا پدی وطن آ بسر' سعودی عرب آن 19 بندی سرکاری خرچ وخت اس کہ 9 تینا جندانا خرچ آ پدی بسر۔ لاہور نا علامہ اقبال انٹرنیشنل ائیر پورٹ آ تحریک انصاف نا بخائی راہشون سینیٹر اعجاز چوہدری، اوورسیز پاکستان فاؤنڈیشن نا ڈائریکٹر و ریجنل ڈائریکٹر تون اوار پاکستانی تے بخیر کریر۔ یلہ مروک آ تیان 7 بندی حیات اللہ، زاہد خان، رحیم اللہ، عمران خان، غلام خان، محمد اسماعیل، عبیداللہ نا تعلقداری ضلع مہمند، ستراج خان نا تعلقداری لوئر دیر، محمد زبیر نا تعلقداری سیالکوٹ، رحمت شاہ وشبیر شاہ نا تعلقداری سوات ارہب حسین نا تعلقداری کرم، صفداللہ باچا و نہار احمد نا تعلقداری چارسدہ، اکرام اللہ شاہ تعلقداری ہنگو، عزت خان مردان آن تعلقداری تنخ' سید محمد پشاور آن، آصف رضا ایبٹ آباد نا وخت اس کہ غلام مرتضی نا تعلقداری لاڑکانہ غان ءِ

صدر علوی ءِ کوئٹہ غا سر منگ آ گورنر، وزیر اعلیٰ بخیر کریر

کوئٹہ (اے پی پی) صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی بلوچستان نا اِرادے ئی دورہ غا کوئٹہ غا سرمس۔ ایوان صدر نا پریس ونگ آن جاری بیان نا رداٹ کوئٹہ بالی پٹ آ گورنر بلوچستان سید ظہور آغا، وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان وایلو کمادار آ ک صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی ءِ بخیر کریر۔ صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی کوئٹہ ٹی اڈ کننگ نا وخت آ چندی دود آتے ٹی بشخ ہلیک

بلوچستان اٹی کورونا ودنگ اٹی ءِ، اسہ دے اٹی 94 بندغ زہمی

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان اٹ کورونا وائرس ودنگ اٹی ءِ گدرینگوک آ 24 گھنٹہ ٹی بلوچستان اٹ کورونا وائرس تالان منگ نا کچ 31.7 درسد رپورٹ کنتگا' محکمہ جانچوڑی بلوچستان نا رداٹ کورونا وائرس تالان منگ نا کچ 4.9 درسد رپورٹ کنتگانے' کچ آ صوبہ ٹی کورونا وائرس آن کزنیت کروک بندغ آ تا کچ 328 مسنے' گدرینگوک آ 24 گھنٹہ ٹی صوبہ ٹی 94 پوسکن کیس رپورٹ مس' پوسکن آ شبت کیسک صوبہ نا 10 ضلع غان رپورٹ مسنو' صوبہ ٹی کورونا نا پک کیس تا کچ 29 ہزار 796 مسنے۔

اسہ دے اٹی 10 لکھ بندغ نا ویکسی نیشن نا ہدف ءِ سر تسن، اسد عمر

اسلام آباد (اے پی پی) بخائی وزیر ڈٹ بندی، شونداری، اصلاحات وخصوصی گام گیج و سروک نیشنل کمانڈ اینڈ آپریشن سینٹر (این سی او سی) اسد عمر پارینے کہ اسہ دے اٹی 10 لکھ بندغ نا کورونا دین آں بخچنگ نا ویکسی نیشن نا ہدف ءِ سر تسن۔ سے شنبے نادے آ تینا ٹویٹ اٹی او پارے کہ تدوک آ دے 10 لکھ 72 ہزار بندغ آ تا ویکسی نیشن ءِ کننگا۔ بخائی ادارہ غاتا کمک اٹ ریکارڈ و ویکسی نیشن منگ ء۔ او پارے کہ پنجاب، سندھ، خیبر پختونخوا، اسلام آباد اٹی ریکارڈ و ویکسی نیشن مسنے۔ مچ آ ملک اٹی تدوک آ دے 10 لکھ 72 ہزار 342 بندغ آک ویکسین ڈوز خلفیر اوکان پد ویکسین خلفوک آ تا کل کچ 3 کروڑ 19 لکھ 29 ہزار 581 مسنے۔ او پارے کہ پاکستان اٹی کورونا ویکسین نا مہم نا بنا 6 ٹو مست فروری آن مسوس، اولیکو ریسہ ٹی ہیلتھ کیئر نا بشخ اتون گنڈوک بندغ آتے ویکسین خلنگا اوکان مرحلہ وار ویکسین خلنگ نا عمل بنا کرے۔ بخائی وزیر پارے کہ ملک اٹ کورونا دین انا سوب آن پین 67 بندغ زوال کریر۔ او پارے کہ اسلام آباد نا 50 درسد آبادی ءِ ویکسین نا اسہ خور خلنگانے، پشاور و راولپنڈی نا 35 درسد، فیصل آباد 28، گوجرانوالہ، سیالکوٹ و سرگودھا نا 27 درسد آبادی نا ویکسی نیشن مسنے وخت اس کہ کراچی نا 26 و حیدر نا 25 درسد آبادی نا ویکسی نیشن مسنے۔ بخائی وزیر اسہ وار ولد الس آن خواست کرینے کہ او کورونا الیس او پی تیا عمل کیرو زوت آن زوت ویکسی نیشن کرفر۔

ہڑدے
تلار
talarpub@gmail.com
پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ خان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز-I جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

یوسف عزیز مگسی نا نیم واج آمشن

ڈاکٹر سلیم کُرد

یوسف علی خان 1934ء اٹی جلا وطنی نا دے تیٹی تینا دسوک آفصل انا رکھ و سنبھال آن بے سا اُلوکہ، جھل انا خلق خلق اٹی جانجوڑی، بنائی اسکول و تینا دور انا کل آن بھلا بے مٹ آ تعلیمی درسگاہ جامعہ عزیزیہ غان پد جھل اٹی اسہ بھاز بھلو یونیورسٹی اس اڈ تنگ کن مخ تھے۔ دا بابت او انگلینڈ نا درسگاہ تا سروے ءِ کرے، او جا گہ نا تعلیمی نظام ءِ خرُک آن ہُرا، و اسہ ہندن ء درسگاہ (یونیورسٹی) سے تینا دشت بیبان، بھاز مُر، مش و پٹ آتیان گدرینگسا بروک آ علاقہ ''جھل''، اٹی امپلیمنٹ کننگ نامشن ءِ پوروکننگ کن مخ ءِ تھے۔ انگلینڈ اٹی خوانوک ہندوستانی طالب علم آک ہرا ہموڑے بڑزکو کہولی تعلیم ''پی ایچ ڈی'' نا مرحلہ غان گدرینگارہ، اوفتون رابطہ کرے، اوفتون کہی اوڑ دہی تے کرے، واوفتیان گیشتری ءِ تعلیم ءِ پوروکننگ آن پد جھل مگسی نا یونیورسٹی ٹی درس و تدریس کن امنا کرفے۔

یوسف علی خان نا داعظیم انگامشن نا بارواٹ میر گلزار خان مری اسہ مجلس اسے ٹی دُن پارے:

''1960ء اٹی ای یونیورسٹی آف دی پنجاب لاہور اٹی خواناٹہ، ہندا دے تیٹی یونیورسٹی ٹی پاکستان اٹی پانگوک بولی تا آل پاکستان لینگویج کانفرنس اڈہلک، کانفرنس نا مہماندار فارمیسی بشخ انا سروک پروفیسر ڈاکٹر محمد باقر ئیں۔ دا کانفرنس اٹی پاکستان اٹی پانگوک بولی تا قلمکار خواجہ غاتے بٹنگ انگاسس، بلوچی بولی نا نمائندگی کن کراچی آن میر شیر محمد مری، لالا لال بخش رند، مراد ساحر، اشرف سربازی، بیگ محمد بیگل دا کانفرنس اٹی بشخ ہلنگ کن لاہور آ بسر۔ ای (گلزار مری) ظفر بلوچ، عاقل خان مینگل ہرا دا وخت آ پنجاب یونیورسٹی لاہور اٹی خوانانہ، ودا کانفرنس اٹی نن بلوچی بولی نا نمائندہ نا وَڑ اٹ کاریم کرینہ۔ آل پاکستان لینگویجز کانفرنس نا ایسری آ مہماندار ڈاکٹر پروفیسر محمد باقر پیشن آن بروک مہمان تے کن بھلو مہمانی اس کرے۔ داوخت آ ہیت وگپ اٹی او میر شیر محمد مری آمون کرسا پارے کہ ''نم بلوچ آک بھاز بد بخت اُرے کہ نواب یوسف علی مگسی وخت آن مست دا دنیا ءِ الا۔ اگہ قدرت اودے منہ وخت پین زندہ منگ نا وارخواہی تسکہ، تو ای پک پانگ کیوہ کہ او بلوچستان نا نصیب ءِ بدل کریکہ'' او تینا ہیت ءِ برجا تخسا پارے ''ہر اتم نن لندن اٹی پی ایچ ڈی کرینہ، تو ورنا یوسف علی کن تون اوار کیہی بندغ آتے تعلیم آن پد جھل مگسی ٹی تین تون کاریم کننگ نا کمٹمنٹ ہلکوسس۔ او جھل مگسی ٹی اسہ بھاز بھلو یونیورسٹی اس بلکن ایشیا نا کل آن بھلا یونیورسٹی نا جوڑ کننگ نا پکا ارادہ کریس۔ او دا یونیورسٹی نا جوڑ کننگ، نصاب، درس و تدریس نا بابت سروے ءِ پوروکریس۔ ہر اتم او لندن آن پدی تینا وطن آہنگ نسکہ تو نن تون سفارو کی اوڑ دہی کرے، و پارے کہ نم تعلیم ءِ پوروکننگ آن پد سیدھا جھل مگسی آ بریے۔ ہر اڑے نئے بڑز کو کہولی خواننده استاد آ تا بھاز گرج ءِ۔ یوسف تینا ہیت آ زور شاغسا پارے کہ بلوچ قوم ءِ بیرہ تعلیم نا گرج ءِ، تعلیم، تعلیم، تعلیم۔ کنا قوم و گلزمین آ تعلیم آن بیدس پین ہچ ءِ گڑا سے نا کمتی اف۔ نن اسہ بھلو سوردیری کرک اسے نا خواجہ اُن۔ نن دریا تا مالک اُن، نامش و کوچہ غا تا ڈغار کوڑی تیان پُر ءِ۔ ونا غٹ آن بھلا خوش بختی دادے کہ نن بحیثیت قوم تینا اسہ ریاست اسے نا خواجہ اُن۔ بلوچ قوم ءِ تینا داوسیلہ غاتے کاریم اٹ اتسا خواندہ، کسبکار و دانشور آ تا گرج ءِ۔ او دا اومیت نا درشانی ءِ ہم کرے کہ نم تعلیم ءِ پورو کننگ آن پد کنا دا تعلیمی مشن ءِ پورو کیرے۔ و پارے کہ نم لندن اٹی خوانرے، انگریز آ تا مزاج و تَب ءِ جوان چارے۔ نن نما دا آزمودہ غان فائدہ ہر فنگ خوانہ۔ ولے شومئی قسمت کہ دا عظیم انگا تعلیمی ڈٹ آ عملدرآمد کرفوک آ وخت آن مُست تینا دامشن ءِ نیم گڈلو اِلسانئے آن جتا مس۔''

حوالہ
پروفیسر ڈاکٹر محمد باقر
روایت: میر گلزار خان مری
ہیت وگپ: 10 جون 2016

سال تاک ''البُرز'' درستی راستی اس

غمخوار حیات

زبان اسے نا ادبی مڈی و تاریخی مڈی نا پٹ وپول نا بھاز بھلو اہمیت اس مریک کہ پٹ وپول آن گڈ ہمو زبان نا ادبی مڈیک مخلوق نامون آ گواچنی دروشم اٹی بریرہ۔ بالخصوص خلقی ادب ہرادے فوک لٹریچر وکلاسک ادب نا پن تنگانے۔ دامڈی ہرا کہ کرن آ تیا تالان مریک داعلمی وادبی مڈی ہراسہ راج اسے نا زبان وادب نا بنج و بنداو مریک اگہ دامڈی آ پٹ وپول مفک، زبان اسے نا متکن آ ادب نا بارواٹ ہچ ءِ چاہنداری اس مون مستی ہپک کہ راج اسے نا خلقی ادب اونا راجی تاریخ نا ہروڑاٹ ترجمانی ءِ کیک، متکن آ ادبی مڈی نا مون آ ہنگ آن گڈ کس ءِ داچاہنداری دو بریک کہ دا راج انا تہذیبی، سیاسی، راجی، ربیدگی، تاریخی، نفسیاتی، معاشی رویہ غاک ہرا ڈول اٹ مسنو۔ دا راج انا ثقافتی، تہذیبی تاریخ اخہ در متکن، پینگن و شابیت ءِ۔ اخس زیات زبان اسے نا ادبی مڈی تیا پٹ وپول مریک، ہمو زبان نا ادبی، علمی اہمیت پین زیات ودسا کیک۔

براہوئی ادب نا شونداری وشینکاری نا پڑ آ اگہ نن دا زبان آ مروک آ پٹ وپول تا جاچ ءِ ہلین تو اولیکو وار پٹ وپول نا بناء داڑے بروک مستشرق مسنو، ہرا فک برٹش گورنمنٹ ناوخت آ نا ڈیہہ آ بسو و اوفتیان چندی خواجہ غاک براہوئی زبان وادب نا حوالہ غا چندی سرحال آ تیا پٹ وپول کرسا او فتے کتابی دروشم اٹ یا مضمون تا دروشم اٹ شینک کرینو۔ گوکہ اوفتا پٹ وپول نا نیت گیشتری تینا ہموکوزہ گیری ءِ سوگو کننگ کن مسنے۔ ولے اوفک پٹ وپول اٹ تینا خیانت کتنو۔ مستشرق آک ہرافتیٹ ڈینس برے، چارلس میسن، ٹی جے ایل میئر، ہنری پوٹنگر، سرجن ہنری والٹر بیلیو، ریونڈ ڈنکسن ڈکسی و ایلو فک اوار ء، اوفک براہوئی زبان نا خلقی ادب، گرائمر و ایلو پلّو آ تیا چندی پٹ وپول آ تے مون آ ایسُر۔ ہرافتا پٹ وپول آن گڈ داسکان نا چاہندار یا خواننده غاک اسکالر آک پٹ وپول کرسا نوشت آ تے ایسو، ہرا فک علمی، ادبی، فکری، شعوری، لسانی، تاریخی، سیاسی وراجی حوالہ غا بھاز معلوماتی ء نوشت ء، ہراسہ بندغ اس اگہ خواہک کہ ای براہوئی زبان وادب نا تاریخ سرجم بیان ونوشت منگ کپک۔ دا فرنگی تیان پد اگہ براہوئی زبان وادب نا پڑ آ کس پٹ وپول کرینے اوفتیٹ اولیکو قابل ذکر آ پن ڈاکٹر عبدالرحمٰن براہوئی ناءِ او کان گڈ، افضل مینگل وگڑ اس پین نوشتہ کار خواجہ تا پنک بریرہ ہرا فک داپڑ آ کاریم کرینو۔

کنا اینو نا سرحال ''البُرز'' ءِ، گڑا ای داڑے پٹ وپول کروک ایلو خواجہ یا گودی تا پن تے زیات کچ اٹ شینک کننگ نا جا گہ غا ''البُرز'' آ ہیت کننگ خواہ۔ انتئے کہ البرز تینٹ پولکار آ تا اسہ تلہ سے، ودانا ذکراٹ پٹ وپول کروک آ تا ذکرو سِفت تینٹ مون مستی بریک۔

''البُرز'' براہوئی زبان وادب نا زی آ مروک آ پٹ وپول آ تیا شینک مروک اسہ ''سال تاک'' (رسالہ) اسے نا پن ءِ۔ ہرا براہوئی ڈیپارٹمنٹ جامعہ بلوچستان نا پارہ غان ہائر ایجوکشن نا کمک اٹ سال اٹ اسہ وار شینک مریک۔ دا رسالہ ٹی گیشتری ہمو اسکالر آ تا پٹ وپولی نوشتہ ئی مواد آک شینک مریرہ ہرا فک جامعہ بلوچستان اٹی براہوئی نا ایم افل یا پی ایچ ڈی اسکالر ء۔

''البُرز'' نا پن ایران اٹی ساڑی ہموَمش آن ہلوک ءِ ہرانا بارواٹ دا پانگ کہ بلوچ راج وخت اس کہ حلب (شام) آن بس تو ہندا مَش انا گورآ ہنکینی مس اوکان پدا مَش انا خرُک آن ہنپسہ داڑے بلوچستان اٹی جہی مس۔ ''البُرز'' انا لوزی معنہ براہوئی نا لوز بڑ زانگا غان ہلوک ءِ۔ بُرز بلوچی ٹی ہم بڑ زانگا گڑا کن بریک۔

داوخت اسکان ''البُرز'' سال تاک نا 2009ء آن تا 2016ء اسکان 8 تاک شینک مسنو، ''البُرز'' نا دا تاک آ تیٹ براہوئی زبان وادب اٹی مروک آ ادبی، علمی، ربیدگی، تاریخی سرحال آ تیا شاعری نا تب، براہوئی نا جدید نثر وشاعری، براہوئی زبان اٹ کاریم کروک ادیب وقلمکار یا داوخت اسکان براہوئی ادب اٹ مروک آ کاریم تیان معلومدار منگ خواہ' او بندغ ضرور ''البُرز'' نا شینک مروک آ دا غٹ ''تاک'' آ تے خوانے۔ کہ دا تاک آ تیٹ ساڑی ہراسہ مضمون یا مقالہ /ریسرچ پیپر اس با قاعدہ مستند حوالہ غا تون ساڑی ءِ۔

☆☆☆☆☆

NOTICE INVITING TENDER

The Executive Engineer, Communication Department District Nushki invites sealed bids from eligible bidders who can prove their eligibility and qualification as mention in the bidding documents for the work mentioned below. The estimated cost and other information of works are as under: percentage tender based on Composite Schedule of Rates 2018, Government of Balochistan amended up-to-date from interested contractors / firms for the work listed below under BPPRA Rules. Earnest Money 4% in Shape of Call Deposit,Tender fee Rs.2000/- and Time Limit 10 Months for the work.

S.	Name of work	E/Cost
1.	Construction of Nushki By-Pass (Southern By-Pass) Remaining Works.District Nushki. (PSDP ID 405/72019.1432) 2021-22.TSE NO. 186422 E	67.780 M

The office of the Executive Engineer Communication Department District Nushk invites technical proposal of Contractors/firms along with sealed financial proposals (Single Stage-Two Envelope Bidding Procedure) for above mentioned Road works from interested firms / Contractors. All interested bidders are required to submit documents as per following brief in support of their technical/Financial proposal:The procurement shall be carried out in accordance with Balochistan Public Procurement Regulatory. Rules 2014.and Pakistan Engineering Council By-Laws**BASIC ELIGIBILITY:** The Contractor must have fresh valid registration i.e 2021 registered with Pakistan Engineering Council (PEC) in category C-4 and above) with specialized codes of (CE-01,CE09,CE-10,EE-06,) and registration with tax authorities i.e (NTN,sales tax Department and BRA).The Technical Proposal shall consist of the Following Documents:-Name of Firm / Contractor with year of establishment along with postal address and telephone number.Name of Technical Supervisory staff / Management Staff along with their qualifications / experience and proof of their stay with the firm, with fresh affidavit as per criteria specified in bidding data.Detail of Road Machinery such as Mechanical Paver , Bitumen Mixer, Water Bowser, Road Roller, Tandem vibratory Roller, Pneumatic tyre Roller (PTR) ,Dumpers, T.P Road Marking Machine Complete with all respect giving their model , make, condition and location.No of Projects similar nature in hand and completed (Details should be given as per criteria specified in bidding documents).Relevant experience in thermoplastic fusion / Heat thermal process works detail available in bidding documents.Fresh Registration / Clearance from income tax Department and BRA. Original must show on Submission / Opening the technical Proposals.Enlistment with Concerned Government Departments.Detail Financial Scundness with required Turn Over given as per criteria specified in the Bidding Documents.Under taking on judicial paper that the firm was never black listed by any Government / Semi Government Organization.It is mandatory that the Contractor must show the original fresh PEC valid registration i.e 2021 with Pakistan Engineering Council (PEC) on the time of submission / opening the Technical Proposals.The Financial Proposal shall consist of the Following Documents:-Detail BOQ with Quoted Rates in sealed envelope mentioned the name & Title of scheme.Bid Security @ 4 % of bid quoted amount must be in the form of call deposit in favor of the office Name of the under signed from a scheduled bank of Pakistan . No any Bank Drafts & Banker Cheque will be acceptable.**BIDDING / TENDER DOCUMENTS:** The bidders can obtain the bidding document from the address mention above on production of green Challan of an amount of above mention table (Non-refundable) for each work deposited in the head of account C02716 Civil works through Govt: Treasury/National Bank of Pakistan or can be downloaded from the Website of BPPRA (wwe.bppra.gob.pk) ,during working hours, from the date of publication of this invitation in newspapers till one day prior to the last date of submission.**DEADLINE OF SUMBISSION:** Technical and financial proposals from intending contractors/firms sealed in two separates envelopes clearly marked with Work title & type of proposal must be delivered by hand or through registered mail to the address mentioned below on or before **23rd August 2021** at 11:00 Hrs .**OPENNING** : The envelope containing "Technical Bids" will be opened on the same day **23rd August 2021** at 12:00 Hrs . before procurement committee in the presence of bidders or their authorized representatives who choose to attend. The Second sealed envelope containing "financial bids" of technically responsive / qualified bidders will be opened later, the date of which will be communicated after evaluation of the technical bids.**Bids Validity:** Ninty (90) days.**Place:** The place of issuance, submission, inquiries and opening will be - The office of the Communication Department District Nushki Phone No. 082587271 Email: xenroadsnushki@gmail.com.

Executive Engineer
Communication Department
District Nushki

PRQ NO.266/03.08.2021

04 اگست 2021ء

کورونا کیس آتیٹی ودکی ولاک ڈاؤن

بنجائی وزیر ڈٹ بندی ونیشنل کمانڈ اینڈ آپریشن سینٹر (این سی اوسی) نا سروک اسد عمر کورونا وائرس نا مثبت کیس آ تا کچ اٹ ودکی ءِ مون آ تخسا ملک انا اہم انگا شار تیٹی 31 اگست اسکان پوسکن ءر کھ خلنگ ناپڑ وکرینے، وزیر اعظم نا کنڈ آن رکھ آ تا منظوری آن پد اسد عمر اہم انگا شار تیٹی پوسکن آ رکھ آ تا نفاذ نا پڑ وکرینے۔ خصوصی جانجوڑی کمکار ڈاکٹر فیصل سلطان تون اوار پریس کانفرنس کرسا اسد عمر پارے کہ ننے سماءِ کہ دارکھ آ تیان نا نزور وغریب تپہ غا بھلوز ہم اس تمک، ہندا سوب آن نن سجفنگ آن پد فیصلہ کینہ، وولدا ننے آن مخلوق سوچ کیک کہ مسہ ریسہ اٹ لاک ڈاؤن انتئے کیرے؟ واولیکو وار آ پورو لاک ڈاؤن انتئے کپیرے؟ تو دانا سوب دادے کہ ملک انا اسہ بھلو تپہ اس دیہاڑی دار تپہ ءِ، دانا روزگار نا رکھا کن دن کروئی تمک۔ نیشنل کمانڈ اینڈ آپریشن سینٹر نا کنڈ آن جاری حساب وکتاب نا رداٹ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی مچ آ ملک اٹی 4 ہزار 858 بندغ آ تا کوویڈ۔ 19 ٹیسٹ مثبت بس۔ ملک انا 4 بھلا شار تے ٹی وینٹی لیٹر آ تیا کوویڈ۔ 19 نا نا جوڑ آ تا بیٹ کچ انا رداٹ اسکردو ٹی 25 درسد، پشاور اٹی 26 درسد، لاہور اٹی 21 درسد و اسلام آباد اٹی 33 درسد نا جوڑ ء۔ ہنداوڑاٹ ملک انا چار بھلا شار تے ٹی آکسیجن نا آسراتی والا کٹ آ تیا کورونا نا مثبت کیس آ تا بیٹ کچ انا رداٹ ایبٹ آباد اٹی 55 درسد، کراچی ٹی 57 درسد، پشاور اٹی 29 درسد و گلگت اٹی 33 درسد نا جوڑ ء۔ تدوک آ 24 گھنٹہ ٹی کوویڈ۔ 19 نا 56 ہزار 414 ٹیسٹ کننگا ہر اقتیان سندھ اٹی 18 ہزار 618، پنجاب اٹی 20 ہزار 49، خیبر پختونخواٹی 10 ہزار 338، اسلام آباد اٹی 3 ہزار 76، بلوچستان اٹی 2 ہزار 83، گلگت بلتستان اٹی 945، آزاد کشمیر اٹی 1 ہزار 305 ٹیسٹ اوارء۔ داتم اسکان مچ آ ملک اٹی کوویڈ۔ 19 آن دراخ جوڑ مروک آ تا کچ 9 لکھ 43 ہزار 20 مسنے۔ بلوچستان اٹی کوویڈ۔ 19 نا اسہ نا جوڑ اس ہم داوخت آ وینٹی لیٹر آ تیا اف وخت اس کہ مچ آ ملک اٹی کوویڈ۔ 19 کن جتا کروک وینٹی لیٹر آ تیا 318 نا جوڑ ء۔ مچ آ ملک اٹی کوویڈ۔ 19 نا ایکٹیو کیس آ تا کچ 73 ہزار 213ء۔ مچ آ ملک اٹی کورونا دین آن زہبی بندغ آ تا کچ 10 لکھ 39 ہزار 695ء ہر افتیان آزاد کشمیر اٹی 24 ہزار 891، بلوچستان اٹی 30 ہزار 502، گلگت بلتستان اٹی 8 ہزار 212، اسلام آباد اٹی 88 ہزار 93، خیبر پختونخوا ٹی 1 لکھ 44 ہزار 848، پنجاب اٹی 3 لکھ 57 ہزار 735 وسندھ اٹی 3 لکھ 85 ہزار 414 نا جوڑ ء۔ مچ آ ملک اٹی کورونا دین آن زوال کروک آ تا کچ 23 ہزار 462 مسنے۔ ہر افتے آن سندھ اٹی 6 ہزار 21 مرک وخت اس کہ تدوک آ بیست ء چار گھنٹہ ٹی 19 نا جوڑ ہسپتال آتے ٹی وخت اس کہ 1 نا جوڑ اس اُراٹی قرنطینہ ٹی دادین آن زوال کرے۔ پنجاب اٹی 11 ہزار 67 مرک وخت اس کہ تدوک آ بیست ء چار گھنٹہ ٹی 7 نا جوڑ ہسپتال آتے ٹی وخت اس کہ 1 نا جوڑ اس اُراٹی قرنطینہ ٹی دادین آن زوال کرے، خیبر پختونخوا ٹی 4 ہزار 468 مرک وخت اس کہ تدوک آ بیست ء چار گھنٹہ ٹی 6 نا جوڑ ہسپتال آتے ٹی دادین آن زوال کرر۔ اسلام آباد اٹی کل 803 مرک، بلوچستان اٹی کل 328 مرک، گلگت بلتستان اٹی 147 مرک وخت اس کہ تدوک آ بیست ء چار گھنٹہ ٹی 3 نا جوڑ ہسپتال آتے ٹی دادین آن زوال کرر۔ آزاد کشمیر اٹی دادین آن 628 مرک مسنے وخت اس کہ تدوک آ بیست ء چار گھنٹہ ٹی 3 نا جوڑ ہسپتال آتے ٹی دادین آن زوال کرر۔ داتم اسکان مچ آ ملک اٹی کوویڈ۔ 19 نا 1 کروڑ 61 لکھ 8 ہزار 532 ٹیسٹ کننگانے۔ مچ آ ملک اٹی کوویڈ۔ 19 نا درمان کن جتا 639 ہسپتال آتے ٹی 3 ہزار 889 نا جوڑ درمان منتگ ء۔

کالم نگاری (2)

5۔نفسیاتی کالم:۔
داوڑ انا کالم آتے علم نفسیات نا کمک اٹ راج انا ویل آتے سر تننگ کن نوشتہ کنتگک، واوفتا چاچ ءِ ہلنگک۔

6۔گوازی تا کالم:۔
دا کالم آتیٹی وطن وپیشن نا گوازی تا بارواٹ نوشتہ کنتگک۔ وطن نا قومی ٹیم انا گچین ونزور آ گوازی تا چاچ ءِ ہم ہلنگک، دا فتیٹی ہروڑ انا گوازی تیا نوشتہ مریک۔ جوان انگا گوازی نا سِفت وخراب انگا گوازی آ گچین ء تنقید کنتگک۔ ہندا کالم اٹ اوفتا خراب گوازی تا اصلاح نا ہم سلاہ تننگک، دا کالم اٹ گوازی کمیٹی نا پارہ غان جوڑ کروک آ کمیٹی نا ہم جوانی گندئی سفارشی کھلاڑی تے ٹیم اٹ جا گہ تننگ و جوان انگا کھلاڑی تے ٹیم آن کشنگ جوان وغلط فیصلہ نا بارواٹ کالم اٹ سلاہ تننگک اگہ کس وخت اس گوازی تے تینا خن تیٹی خپ تو ہمو بندغ گوازی تا کالم ءِ خوانگ آن پد ہندا محسوس کیک دن پا گوازی اونا مون آ ٹیلی کاسٹ مس۔

7۔کانودنا کالم:۔
دن انگا کالم آتیٹی راج و کانودنا بارواٹ خبردار کنتگک کہ کانودا میر، غریب کن بریبر ءِ۔ وکانودنا عزت وشرف کل اکن المی ءِ۔ دنیا ٹی ہمو راج و ہمو وطن شون ہلیک ہرانا راج تینا وطن نا کانودنا احترام ءِ کیک۔ دن انگا کالم آتے کانودنا اسہ ریٹائر ء جج اس یا اسہ کماش ء وکیل یا وکیل تون اوار چندی سال کانود نا خذمت کروک ء عرض نویس و خواننده ء منشی اس جوان نوشتہ کنتگ کیک۔

8۔جان جوڑی نا کالم:۔
دا کالم آتیٹی جانجوڑی نا بارواٹ بارواٹ سرپند کنتگک، دن انگا کالم آتیٹی ہر بندغ ءِ پانگ کہ نادا ہفتہ امر گدرینگو ءِ۔ باپوک دا کالم آتیٹی چندی بندغ آ تا کل سال انا حساب ءِ استار تا حساب اٹ خلیرہ، دن انگا آ تیا باور کننگ مذہبی آ بندغ آ تا مون آ سخت گناہ ءِ، او پارہ غیب آ تا ہیت ءِ بیرہ اللہ نا ذات چاہک، دن ہیت کننگ و نوشت اٹ انتگ شرک ءِ ہرا کہ کفر انا بریبر ءِ، ودن انگا بندغ آ جنت حرام ءِ۔

9۔پال شاغنگ نا بابت کالم:۔
دا کالم آتے پال شاغوک آ چاہندار یعنی بو پاک نوشتہ کیرہ، ودا فک علم نجوم نا بارواٹ نوشتہ کنتگرہ، دن انگا کالم اٹ پال شاغسا استار تا علم آ تا آجوئی نا پاش انگا اڑکاک اودیم مریر۔

نی ناچ کرک کنا مرغن آدم دری ایسر مرے، آہن نا پنجرہ ٹی بند پر پٹائی خلوک آ چک آ نبار ایلو نا خوشی تے کن تینا پرہ غاتے پر غپہ۔ تینا ژنگ آ تا زمبار ءِ کنا پنجرہ ٹی شا۔ کنا آہنی آ زندان اٹ نا 'ژنگ' آ تا توار پناکہ۔ کنا جوزہ غا تا کڑمی ءِ تینا مدامی آ فن انا زیبائی تون سنگت کر۔ کنا ہوش و پام اٹ کنا آہنی آ دریچہ تے بربادی نا گواچی کر۔ کنے تین تون اوار مخلوق نا آجوئی نا باگل تے پانگ نا موکل ایت۔

☆☆☆☆☆

..... سید محبوب شاہ

سوج آ تا ورندیک نوشتہ مریرہ، ہراٹی راج ءِ برائے راست سلاہ تننگک۔ جان جوڑی نا بارواٹ جتا جتا نا جوڑی تیان تینے بچفنگ، پانگنگ کہ کُن خورنا وخت آ دو تے سابون اٹ سلنگے، جراثیم آ تیان مر کننگ نا بارواٹ شرہ کننگک۔ راج ءِ جانجوڑی نا بارواٹ اونا بنداوی ویل آ تیان پہہ کننگک۔ بھاز جا گہ نا جوڑ آ تیکن دارو درمان نا نسخہ ہم نوشتہ کننگک، ولے دا کالم نا بارواٹ اسہ سرپند ء ڈاکٹر اس جوان نوشتہ کننگ کیک۔

بنگالی ناچ کروک گودی چترانا پن اٹ

.....سلمان لائق.....

.....مٹ:۔عزیز آبادی.....

گڑتی و فریشانیک کنے ہر کنڈ آن پلویڑ کرینو۔ دا بے پایان آ غم تا ساہت اٹی ای تینا کسر ءِ ہم گار کرینٹ ای تینا مدت و کمک کن تینا منڈ ٹنڈ آ دوتے نے آ تو روہ، نے آن خواست کیوہ کہ کنے موکل ایت کہ ای نا سفت وثناءِ کیونما فن وکمال نا مون آ کاٹم نا شفیی آ دو تفوک سلو، ولے کنا کاٹم ہچ ءِ زور اور وزِللّا سے نا مون آ شیف متنے۔

نی اسہ ساہت اسے کن کنا مون آ ناچ اس کر، تینا ساڑی حیاتی نا سمندر اٹ کنے کنا غم تے ٹی ڈوباریفنگ نا موکل ءِ ایت۔ دریاب نا مست موج آ تیا نبار لڈسا کر۔ ہندن لڈسا کر دن کہ دا موج آک کنا وطن نا بڑز گیاوان آ مش تے کن لڈسا کیرہ۔ بدخشاں نا سوف و نا شپاتی تا لڑ تیا نبار لڈسا کر اسُل ہموڑ کہ پامیر نا ہتم نا مُداٹ گھوش و چرک نا مون آ لڑز سا کیرہ۔

آسمان آن تموک آ برف آ تیا نبار ناچ کرسا کر۔ ہندن ناچ کر دن کہ ہندوکش نا مش تیٹی یخ و روہَو ناچ کیک۔ ہمووڑ ناچ کر ہراوڑ کنا زیبل آ وطن نا مش انا ہر دنز اٹ آجوئی نا پاش انگا اڑکاک اودیم مریر۔

نی ناچ کرک کنا مرغن آدم دری ایسر مرے، آہن نا پنجرہ ٹی بند پر پٹائی خلوک آ چک آ نبار ایلو نا خوشی تے کن تینا پرہ غاتے پر غپہ۔ تینا ژنگ آ تا زمبار ءِ کنا پنجرہ ٹی شا۔ کنا آہنی آ زندان اٹ نا 'ژنگ' آ تا توار پناکہ۔ کنا جوزہ غا تا کڑمی ءِ تینا مدامی آ فن انا زیبائی تون سنگت کر۔ کنا ہوش و پام اٹ کنا آہنی آ دریچہ تے بربادی نا گواچی کر۔ کنے تین تون اوار مخلوق نا آجوئی نا باگل تے پانگ نا موکل ایت۔

☆☆☆☆☆

عبدالحیات منصورا بابکی

بدل: ''وپارہ کہ دانبیٔ آفرشتہ اس انتئے شیف کنتلو۔ اگہ جہ اس نن فرشتہ اس شیف کرینہ گڑا داتم اسکان نا فیصلہ مُس۔ ولدا اوتے ہچو مہلت اس تنتلو کہ''

ایمان اتنگ وتینا طرزِ عمل ءِ جوان جوڑ کنگ کن ہراسہ مہلت نمے رسینگانے۔ دا ہچو مہلت اسکان ءِ کہ ہراتم اسکان کہ حقیقت ہر دڑ دغیب اٹی خن آن ڈکوک ءِ۔ آہا گڑا ہراڑے غریب نا پردہ چیر چیر کنگا ولدا مہلت ناہچو موقع اس بچپک۔ اوکان پدگڑا بیرہ پرس وجوٗ حساب کتاب ہلنگ باقی سلک۔ ہندا ہیت نا سوب آن کہ دنیا نا زندگی نم کن اسہ امتحان ایسنا زمانہ ءِ۔ و امتحان ہم داہیت اناءِ کہ نم حقیقت ءِ ہُنگ آن بغیر عقل وفکر نا صحیح استعمال اٹ ہوش آن کاریم ہلسہ اونا ادراک ءِ کریرے۔ حقیقت نا درک ءِ خلسہ پُہہ مُرے تے و ادراک کنگ آن پدتینا نفس واونا خواہش آتے قابو ٹی اتسا تینا عمل ءِ حقیقت نا ارے وفیصلہ کنتگے''

مطابق درست تخرے یا آہا۔

دا امتحان کن غیب نا غیب رہنگ لازمی ءِ شرط ئسے۔ ونما دنیا نا زندگی ہرا اصل اٹی امتحان ئسے ہمو تم اسکان قائم سلنگ کیک۔ ہراتم اسکان غیب وغیب ءِ۔ ہراڑے غیب شہادت وخنتگ اٹی بدل مس دا مہلت لازما ختم مریک۔ وامتحان ناجاگہ غاتے امتحان نا نتیجہ نا پیشمنگ ناوخت بریک سر مریک۔ گڑانا کفار آتا مطالبہ واعتراض ہراکہ رسالت محمدی صلی اللہ علیہ وسلم آ کریر یا کیرہ۔ اونا جواب اٹی دا ممکن اف کہ نما مون آفرشتہ ءِ اصلی آ شکل وڈیک اٹی پاش کنتگے۔ انتئے کہ اللہ تعالیٰ ہم نما امتحان نا مدت ءِ ختم کنتگ خوا پک۔

انسان نا دنیوی زندگی کاٹم آن آزمائش وامتحان ءِ آزمائش کن پڑدہ غیب نا قائم سلنگ نا بھلو اہمیت اس ارے۔

بدل: ''داسہ انت ءِ دانا خن کسر آ ٹو کہ اللہ جمر آتا گدان اس بش کے فرشتہ غاتا پردہ غاتون ہرفے تینٹ مون آ برے موجود وخت ہندن ہم مُسے کہ حقیقت ءِ داوڑ بے پردہ کتنے کہ بندغ کن ایمان اتنگ آن ارے وفیصلہ کنتگے''

بدل: ''انت داسہ بندغ آ ک دانا خن کسر آ ٹو کہ اوتا مون آ فرشتہ غاک بریر چک سلر۔ یا نمارب تینٹ برے۔ یا نمارب نا بھاز آ پاش انگا نشانیک نمودار مریر؟ ہرادے آ نما رب نا بھاز آ خاص انگا نشانیک نمودار مریرہ ولداڈ نو بندغ اسے اونا ایمان ہچو فائدہ اس تفک ہرا کہ مہالو ایمان ایتنے۔ یا ہرا تینا ایمان اٹی جوانی اس کمائنتنے۔ اے محمدؐ! اوتے پا کہ جوان' نُم انتظار کبون ہم انتظار کینہ''۔

بدل: ''دا دنیاٹی انسان نا مچا آزمائش بیرہ دا ہیت اناءِ کہ او حقیقت ءِ تو خن تنے گڑا منک تے یا آہا کہ بے فرمانی وکفا کنگ نا اختیار ارے تے ولے دانا باوجود فرمانبرداری ونیکی کنگ ءِ خوش تخے۔

اللہ تعالیٰ پیغمبرؑ آتا بعث اٹی کتاب آتا شیف کنگ اٹی ہنداڑ سکان کہ معجزات آتسکان ٹی عقل نا امتحان واخلاقی قوت نا آزمائش نا ضروری لحاظ ءِ تخانے و وخت ئسے ہمو تم اسکان قائم سلنگ کیک۔ ہراتم انگریز آ ک 13 نومبر 1839ء خان محراب خان ءِ شہید کیرہ ایلو ریاست قلات نا زی آ سر پرستی دوئی کیرہ تو مکمل سر پرستی آن گڈ ریاست اٹی مختلف وڑ نا مشینری تا ذریعہ اٹ نا مخلوق ءِ لالچ اٹی اتنگ نا ہم کوشت کرینوا نتئے کہ خان محراب خان شہید ایلو او نا سنگت آتا شہادت آن نا مخلوق اٹی بھلو غصہ و غم نا کیفیت اس ودی مس۔ انگریز نا ہشاری ایہن ہم مشہور ءِ انگریز ریاست قلات اٹی آہستہ آہستہ تینا عیسائی مذہب نا تبلیغ ءِ مختلف وڑ اٹ شروع کرے و داڑے مشن سکول' مشن ہسپتال' ایلو پین ہم گڑا اس ادارہ جوڑ کرے تا نکہ عیسائیت داڑے منظم مرسہ کے۔

ولے دا غٹ وڑ وڈول آ ک نا دین ومذہب ایلو مخلوق کن گچین الوس۔

ہندا ریاستی سوچ وفکر ایلو کاریم نا نسخان ءِ مولانا محمد فاضل درخانی کونو بندغ اس بھاز خوڑتی اٹ ہُرک۔ 1830ء اٹی خواجہ درخان سائل زئی رئیساڑی نا اُراٹی ودی مروکا مولانا محمد فاضل درخانی ہنداغٹ انگریز نا چال آتے پُہہ مریک بیدس پین ہچو چارہ اس سلپ۔ انتئے کہ داڑان پدگڑانا آزمائش بالکل بے معنی مریک و امتحان اٹی کامیابی ونا کامی نا ہچو مفہوم و مطلب اس باقی سلپک۔ ہندا سوب ءِ کہ اللہ تعالیٰ فرمائگ کہ ہمو ئیم انا خن کسر آ مفبو۔ انتظار کپہ بو۔ ہراتم اللہ و اونا سلطنت و بادشاہی نا کاریمک ملائک آ ک تینٹ مون بریرہ۔ انتئے کہ ولدا گڑانا فیصلہ کنگِک۔ ایمان اتنگ واطاعت و فرمانبرداری ٹی کاٹم ءِ شیف تو تنگ نا مچا قدر و قیمت ہمو تم اسکانے کہ ہراتم اسکان حقیقت نما ہوش وفہم حواس و چاہنگ آن پوشیدہ و ڈھوک ءِ۔ ونم بیرہ دلیل اٹ دادے تسلیم کرسہ تینا دانشمندی' عقلدار ی نا و بیرہ فہمائش اٹ اونا پیروی واطاعت ءِ اختیار کرسہ تینا اخلاقی طاقت نا ثبوت ءِ ابترے۔ آہا گڑا ہراتم حقیقت بے نقاب وبے پردہ مون آ برے پاش مرے ونم خن تینٹ خنسا کبوکہ داخہ درتینا تخت ءِ جلال آ تو لوک ءِ۔ و دا مچا کائنات نا سلطنت اونا فرمان اٹ رواں دواں ہتنگ اٹی ءِ۔ و دا ملائک آ ک ڈغار وآسمان نا انتظام اٹی لگوک ء۔ و دا نما ہستی اونا کوزہ قدرت اٹی پورا بے وسی تون چلوک تفوک ءِ۔ ہمو تم نم ایمان اتورے و اطاعت آ آمادہ و تیار مرورے گڑانا دا ایمان واطاعت نا قیمت انت اس مرو؟ ہمو تم گڑا اسہ ڈنڈ وڈوٹاء خیرو کافرمس و بدترین ءِ جرم اس و گناہ گارس ہم انکار و نافرمانی نا حرس ءِ تینے ٹی خنتگ کیک۔ گناہ نا جرات ءِ کنگ کیک۔

ایمان اتنگ و اطاعت ءِ قبول کنگ نا مہلت گڑا ہوتم اسکانے ہراتم اسکان کریر''کشائی نا ہمو طاقت مفک'' نیکی وبدی تا اجر وثواب آ ک جزا وسزا ک خن تیان اودیم مریرہ۔ ہراتم ہمو ساعت بس گڑا ولدا مہلت سلیک۔ آزمائش نا سوال ودی مفک بلکہ ہمو وخت فیصلہ نا وقت ءِ۔ (تفہیم القرآن جلد اول)

قیامت نا آثار' یا عذاب' یا پین ہندو نشانی اس ہرا حقیقت نا بالکل پردہ کشائی کروک آ مرے و ہرانا ظاہر منتگ آن پد امتحان وآزمائش نا ہچو سوال اس باقی سلپ۔ نشانی اسہ مدرسہ سے نا بنداو ءِ 1860ء ٹی تینا شار درخان اٹی تخا۔ ہرانا تدریسی زبان براہوئی تخنگا۔ وآہستہ آہستہ ہندا مدرسہ غان تینا محنت ءِ سخت وڑ اٹ شروع کرے وداڑے میسیت اسے آن بیدس طالب آ تیکن ہم گڑاس جاگہ تھے دُنکہ اوفتا تعلیم تو اوار اوار رہائشی بندوبست ہم مرے دا مدرسہ دینی تعلیم وتدریس کن اسہ کیمپ اسے نا وڑ اٹ حیثیت تخا کہ داکان بھلو کچ نا مخلوق اس خوانا رعالم ہم مسُر۔

ہندا عالم آ ک عیسائیت نا کاریم ءِ تو تنگ کن وتینا مخلوق ءِ دین نا سوچ وفکر تنگ کن مش وایلو پین مختلف علاقہ تیٹی ہنارہ اوفتے دین اسلام نا تبلیغ کریرہ تا نکہ اوفتے دین نا سہی وڑاٹ شعور وفکر مرے وعیسائی مذہب اوفتا ایمان تے خراب کپ۔

انگریز آ ک تینا دین ءِ داکان ہم مونا دنگ کن 1880ء اٹی گڑاس لٹریچر و پمفلٹ ہم چھاپ کر فیر اوفک ہندا فتے ہندا مخلوق اٹ تالان کریر۔

مولانا محمد فاضل درخانی ہراتم انگریز آ تا داحرکت آتے خنا تو او ہم 1883ء ٹی اسہ مکتبہ سے نا وڑ اٹ کاریم ءِ شروع کیک۔ ہرا مکتبہ آن او درس وتدریس کن لٹریچر آ تیان بیدس تبلیغ نا کاریم کن ہم تبلیغی لٹریچر شروع کرفے انتئے کہ انگریز نا ہر حرکت اوڑ کن اسہ بھلو گڑتی اس ئسک۔

تینا مخلوق ءِ دا مجاہد ہر وڑ اٹ عیسائیت نا دین آن بچفنگ کن کوشت کرے دا مدرسہ ٹی بھلو کچ انا مخلوق اس نہ صرف بلوچستان نا مختلف علاقہ غاتیان بس بلکہ سندھ انا ہم مخلوق خوانگ کن بُسر ہندن دا مدرسہ اسہ منظم انداز اسے ٹی کاریم کنگ ءِ شروع کرے۔ دا مکتبہ نا حوالہ اٹ اسلامی لٹریچر تصنیف آ ک نا کاریم کرسہ مخلوق اٹی بشخنگارہ۔ دا ادارہ 1905ء اسکان پانزدہ کتاب نا کچ شینک کریسُر۔

☆☆☆☆☆

رشید جتک

داہیت راست ءِ کہ ہراتم دنیاٹی بنی نوع انسان نا تخلیق مس تو دے پہ دے نا تینا گرج واری تے پورو کنگ کن اوفک مختلف وڑ وڈول اٹ کاریم ہلکُو۔ انسانی زندانٹی اوفتے ہروڑ نا معاشی' مذہبی' سماجی سوچ وفکر آ تون ہم مون تنگ نا گرج مُسنے۔

مذہبی' معاشی' سماجی مسئلہ غاک ہم انسان نا زندانٹی بھاز مکنو گڑاء۔ دا کل گڑاتے مونا تحنگ ایلو اوفتون مون تنگ ہم ہر بندغ نا کاریم متنے۔

انسانیت نا تخلیق ہراتم آن دا دنیا نازی آ مُسنے تو نن پانگ کینہ کہ زالم مزلوم ہَق و باطل نا ہم وجود مُسنے ولے اللہ تعالیٰ ہر فرعون نا مون آ موسیٰ کونو بندغ ہم ایسُنے۔

پیغمبر ورسول علیہم السلام آ تا دور اٹی مذہبی تبلیغ' مذہبی رجحان ہمو وخت نا بندغ آتے تنگ مُسنے ولے ہر سختی ہم ہندا دوران اوفتا مون آن مرسہ بسُنے۔

اگہ نن ایلو پیغمبر اورسول آ تا دور آن گڈ آخری خدانا نا نبیؐ جناب سیدنا محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم نا دور ءِ ہُرن تو داڑے ہم نمے ہَق و باطل نا واضح ءِ پیغام اس نظر بریک ابوجہل وابولہب آ مبارانگا باطل آ طاقت آ ک ہرا فک نا مذہب اسلام نا خلاف بھلو طاقت اس تخارہ ولے دا باطل قوت آ تا مون آن خدانا پارہ غان اونا آخری نبی حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم نا ہتنگ اینو اسکان پورو دنیاٹی اسلام نا کاٹم ءِ بڑ زکرے۔ ہندن نن داڑے مکتبہ درخانی نا جاچ ءِ ہلینہ۔

ہراتم انگریز آ ک 13 نومبر 1839ء خان محراب خان ءِ شہید کیرہ ایلو ریاست قلات نا زی آ سر پرستی دوئی کیرہ تو مکمل سر پرستی آن گڈ ریاست اٹی مختلف وڑ نا مشینری تا ذریعہ اٹ نا مخلوق ءِ لالچ اٹی اتنگ نا ہم کوشت کرینوا نتئے کہ خان محراب خان شہید ایلو او نا سنگت آتا شہادت آن نا مخلوق اٹی بھلو غصہ و غم نا کیفیت اس ودی مس۔ انگریز نا ہشاری ایہن ہم مشہور ءِ انگریز ریاست قلات اٹی آہستہ آہستہ تینا عیسائی مذہب نا تبلیغ ءِ مختلف وڑ اٹ شروع کرے و داڑے مشن سکول' مشن ہسپتال' ایلو پین ہم گڑاس ادارہ جوڑ کرے تا نکہ عیسائیت داڑے منظم مرسہ کے۔

ولے دا غٹ وڑ وڈول آ ک نا دین ومذہب ایلو مخلوق کن گچین الوس۔

ہندا ریاستی سوچ وفکر ایلو کاریم نا نسخان ءِ مولانا محمد فاضل درخانی کونو بندغ اس بھاز خوڑتی اٹ ہُرک۔ 1830ء اٹی خواجہ درخان سائل زئی رئیساڑی نا اُراٹی ودی مروکا مولانا محمد فاضل درخانی ہنداغٹ انگریز نا چال آتے پُہہ مریک مولانا صاحب ہندا گُل گڑاتے خنسہ

ساڑی براہوئی ادب

دادسحر

براہوئی زبان وبراہوئی ادب ءِ فائدہ تنگ کن بلوچستان نا براہوئی شاعر وایلو ادیب آ ک تینا ادبی مواد آتے تالان کنگ کن براہوئی ادب ءِ مون آ کرینو۔ اگہ حقیقت نا نظر اٹ بندغ دافتے ہُرے تو ہندن انگا ادیب آ ک براہوئی ادب کن بھلو خدمت اس سرانجام ایترہ۔ انتئے کہ اوفتا بروکا نسل آ ک ادبی آ کسر آتے خترہ براہوئی ادب نا مطالعہ کنگ آن براہوئی ادب ءِ جوانو فائدہ مِلک۔ کتاب آ تیان بیدس براہوئی ادب نا شون وتالانی ٹی میڈیا نا ہم کڑ دار اس ارے۔

براہوئی زبان نا ادیب و شاعر آ تا خدمت اٹی عرض کیوہ کہ او براہوئی اخبار ''تلار'' تون زیات آن زیات تعاون کیر۔ انتئے کہ خواجہ عبدالرزاق ابا بکی اُست انا ہُب اٹی براہوئی نا خدمت ءِ کنگ اٹی ءِ۔ اوڑ تون اوار اوار زاہد براہوئی ہم ادب کن کاریم کنگ اٹی ءِ۔

اوتینا توئی رسالہ ''اِستار'' کن بھلو محنت کنگ ءِ دا گام آن براہوئی زبان ءِ او شاعر ورنا تے کن بھاز فائدہ منتگ اٹی ءِ دافتیان بیدس براہوئی زبان نا ادیب آ تا براہوئی کتاب آ ک' براہوئی ادبی سوسائٹی' نا معرفت اٹ چاپ مسُو ہندا ادیب آ تیٹی مستونگ نابراہوئی' اردو' سندھی' سرائیکی' وبلوچی زبان نا مشہور انگا شاعر ادیب و سارباں ادبی ڈویلپمنٹ سوسائٹی مستونگ نا چیئرمین ملک ریاض علی بلوچ نا بھاز انگا محنت آ تیان پد اونا براہوئی زبان اٹی کتاب ''خاخر نا نیام اٹی'' ءِ تالان کیرے کہ او براہوئی ادب ءِ تینا محنت اٹ مون آ کرینے۔ ہراڑ اسکان امانت نا زمواری ءِ جاہس و اونا ہَق ءِ ادا کرے۔ و ہرا بہ اسکان تینا قابلیت یا نا قابلیت نا ثبوت ءِ تس۔ دا امتحان نا نتیجہ غاز ندانا ایلو مرحلہ ٹی انسان آ تا درجہ غاتا تعین وپاش منتگ نا دار ومدار ءِ۔ انسان نا دنیوی زندانا حقیقت بیرہ دادے کہ دا زندمہلت عمل نا مدت نا پن ءِ امتحان گاہ ءِ۔ آزمائش وپرکنگ نا پن ءِ۔ انسان ءِ خلیفہ مقرر کرسہ او دے آزادی و اختیار تنگانے کہ دا ٹی او نا آزمائش ءِ۔

بدل: ''شیطان نمے لنگڑی آن خلیفک و شرم ناک طرز ءِ عمل اختیار کنگ نا ترغیب اینک۔ ولے اللہ نُمے تینا بخشش وفضل نا امیت ءِ نشان اینک۔ اللہ تعالیٰ نا بھلو فراخ دست وداناس ءِ۔ ہراسٹ ءِ خواہے حکمت عطا کیک و ہراسٹ ءِ حکمت ءِ مِلے۔ او دے حقیقت اٹی بھلو دولت اس مِلا۔ دا ہیت آ تیان بیرہ ہمو فک سخ بلیرہ ہرا فک دانشمند ءِ'' انسان کن دا دنیا نا زند مچا زند اف بلکہ اصل زند انا اسہ چُکو پَش ئسے۔ دا چُنکڑو کا پشگ نا خوشحالی کن ہراسہ بندغ آ تا خنتگ آن پدا گر کا فراس کفر آن تینا توبہ کرسہ ایمان اَتے گڑانا او نا ایمان اتنگ نا ہچو معنہ ومطلب۔ مسخت وفائدہ اس اف۔ واگہ بے فرمان ءِ گناہ گار و مومن اس تینا کرتوت آتے و بے فرمانی تے یلہ شیطانی نا پانگ آن بیزاری مرسہ اطاعت و فرمانبرداری' تقویٰ ونیکی نا کسر ءِ اِلے۔ گڑانا او نا اطاعت و فرمانبرداری' نیکی وتقویٰ ہم بے معنی' بے مسخت و بے فائدہ ارے۔ دا خاطر ان کہ ایمان واطاعت نا قدر و قیمت گڑانا ہموتم اسکانے ہراتم اسکان حقیقت پردہ غاتیٹی ڈھکوک خن آن اندر ءِ۔ مہلت نا چٹ مرغن خنتگ اٹی بتنگ اٹی ءِ۔ و دنیا تینا مچا مال وٹڈی وغرور وغرئی تون دا دھوکہ تنتگ وریفنگ نا کاٹم آ چک سلوک موجود ءِ کہ امرو خدا سے او ہراڑ کنے۔ انتئے خنتلپک۔ خداف' دنیا خود بخود چلینگ اٹی ءِ' ہر کس کہیک اڈ آ ک سڑہ مش مریرہ۔ آخرت و ہرا کان بس۔ کس ریفوک اف۔ گڑا کنبو عیش کبو مستی و پور تک کبو۔ ولے اللہ تعالیٰ قرآن پاک دافتیان مُست مصنف براہوئی زبان اٹی پُتا تیکن کتاب ''چراغ'' اردو ٹی کتاب اس ''زندگی کی جنگ'' مون آ اتنگ اٹ سرسوب مسنے۔ براہوئی کتاب ''چراغ'' اسہ معیاری ءِ کتاب ئسے سنج آتے لکھانے او فتے پُتا تیکن اسہ ذہنی ءِ طاقت اسے نا مطابق اٹ کرینے۔

اردو ٹی اونا چھاپ مروکا کتاب ''زندگی کی جنگ'' اٹی معیاری شاعری ہم کرینے۔ ہندا کتاب اٹی دنیا ٹی مروک انگا گندئی تے شیف او بڑزی نا مطابق اٹ عکس بندی کرینے ہندا وڑ اٹ براہوئی زبان اٹی اونا پوسکن آ کتاب ''خاخر نا نیام اٹی'' چھاپ مس منظر عام آ بسک او ایلو شاعر ادیب آ ک دانا مطالعہ (خوانگ) ءِ شروع کرینو براہوئی زبان اٹی دا کتاب آ ک معیاری کتاب ءِ۔

دافتیٹی بھلا وجوان انگا ہیت دادے کہ ملک ریاض علی بلوچ تینا ہرمسٹ انگا کتاب آتے او تینا ذاتی جیب آن چھاپ کر فینے ولے بھاز آ براہوئی زبان نا شاعر وادیب آ تو کتاب آ ک سوسائٹی واکیڈمی نا کمک اٹ چھاپ مسُو۔ ولے شاہد او فتے بلوچستان اٹ بھاز کم شاعر وادیب ملک کہ او تینا جیب آن پڈ ءِ لنگڑ کرینے وادب کن خذمت کرینے۔ دُن انگا ادیب آ تا قدر ادبی آ میدان اٹی زیات شمار منتگ مریک۔

ادبی ادارہ غاک تینا پسند نا ادیب آ تا کتاب آتے چھاپ کیرہ ہرا فتے مُفت انا شہرت ملنگ اٹی ءِ۔ دا بندغ آ ک ادارہ غاتا بھلا تا خوشحالی ءِ کیرہ وداوڑ ٹ دا ادارہ غاتان فائدہ ہرفرہ۔ ہندا وڑ ٹ ہیت پی ٹی وی بولان نا مرے تو ہندا بندغ آتے ہرا فک کہ خوشامدی کیرہ ہمو فتے محفل مشاعرہ و پروگرام آ تیٹ خوانفنگِک۔

ہندا سوب آن حقیقی شاعر وادیب آ ک دا ادارہ غاتان و پی ٹی وی بولان آن نا امیت مسُو۔ داکان بیدس دا ہیت ہم ارے کہ داڑان براہوئی ادب ءِ نسخان رسینگِنگ ءِ دا ردٹ ہم خیال ویلفیئر سوسائٹی مستونگ نا چیئرمین وایلو شاعر ادیب آتے پروگرام آ تیٹی اوار کپنگ نا خلاف جی ایم ءِ درخواست تسُو ولے اوڑا ہم ہچو عملدر آ مد اس منتگ کتنے او شاعر وادیب آ تو دا نا انصافی تا کان براہوئی ادب کن کاریم منتگ ٹی ءِ۔

اوقہتان ادبی دیوان قلات نا نیمہ غان محفل مشاعرہ غاک منتگ ٹی ءِ۔ اردو ٹی اونا چھاپ مروکا کتاب ''زندگی کی جنگ'' اٹی معیاری شاعری ہم کرینے۔ ہندا کتاب اٹی دنیا ٹی مروک انگا گندئی تے شیف او بڑزی نا مطابق اٹ عکس بندی کرینے ہندا وڑ اٹ براہوئی زبان اٹی اونا پوسکن آ کتاب ''خاخر نا نیام اٹی'' چھاپ مس منظر عام آ بسک او ایلو شاعر ادیب آ ک دا نا مطالعہ (خوانگ) ءِ شروع کرینو براہوئی زبان اٹی دا کتاب آ ک معیاری کتاب ءِ۔

دافتیٹی بھلا وجوان انگا ہیت دادے کہ ملک ریاض علی بلوچ تینا ہرمسٹ انگا کتاب آتے او تینا ذاتی جیب آن چھاپ کر فینے ولے بھاز آ براہوئی زبان نا شاعر وادیب آ تو کتاب آ ک سوسائٹی واکیڈمی نا کمک اٹ چھاپ مسُو۔ ولے شاہد او فتے بلوچستان اٹ بھاز کم شاعر وادیب ملک کہ او تینا جیب آن پڈ ءِ لنگڑ کرینے وادب کن خذمت کرینے۔ دُن انگا ادیب آ تا قدر ادبی آ میدان اٹی زیات شمار منتگ مریک۔

ادبی ادارہ غاک تینا پسند نا ادیب آ تا کتاب آتے چھاپ کیرہ ہرا فتے مُفت انا شہرت ملنگ اٹی ءِ۔ دا بندغ آ ک ادارہ غاتا بھلا تا خوشحالی ءِ کیرہ وداوڑ ٹ دا ادارہ غاتان فائدہ ہرفرہ۔ ہندا وڑ ٹ ہیت پی ٹی وی بولان نا مرے تو ہندا بندغ آتے ہرا فک کہ خوشامدی کیرہ ہمو فتے محفل مشاعرہ و پروگرام آ تیٹ خوانفنگِک۔

ہندا سوب آن حقیقی شاعر وادیب آ ک دا ادارہ غاتان و پی ٹی وی بولان آن نا امیت مسُو۔ داکان بیدس دا ہیت ہم ارے کہ داڑان براہوئی ادب ءِ نسخان رسینگِنگ ءِ دا ردٹ ہم خیال ویلفیئر سوسائٹی مستونگ نا چیئرمین وایلو شاعر ادیب آتے پروگرام آ تیٹی نوجوان شاعر اک بشخ بلیرہ۔ داڑان بیدس قلات ٹی ہم براہوئی ادب کن کاریم منتگ ٹی ءِ۔

☆☆☆☆

04 اگست 2021ء

4

Daily TALAR

The First ever Brahui Daily Newspaper throughout world

نوشکے تلار

ہڑدے لئی

نرینہ غاتون اوا زیاڑی تاوونٹ ہم بھاز اہم مریک سکندر جمالی

الیکشن کمیشن نا کنڈآن وونٹ درج کنگ کن ہروڑ انا آسراتی فراوان کنگ انگ ءِ ڈسٹرکٹ الیکشن کمشنر نصیرآباد

شاری تاوڑنے آ ریاست نا ہراحق آ ک اریر او فتے گچین وڑاٹ پوروکنگے' ڈسٹرکٹ ووٹر ایجوکیشن کمیٹی نا دودآن تران

نصیرآباد (خ ن) ڈسٹرکٹ الیکشن کمشنر نصیرآباد سکندر جمالی پارینے کہ نرینہ غاتھون اوار نیاڑی تاوونٹ ہم بھاز اہم مریک' الیکشن کمیشن نا کنڈآن وونٹ درج کنگ کن ہروڑ انا آسراتی فراوان کنگ انگ ءِ تاکہ زیات آن زیات وونٹ درج منگ کے شاری تاوڑ نے آ ریاست نا ہراحق آ ک اریر او فتے گچین وڑاٹ پورو کنگے' قومی حق آتا پورو کنگ اٹ ہچ ءِ ڈیوالئی اس نشان تنگ' وونٹ قومی ءِ امانت اسے'' نرینہ نیاڑی ناحق آ ک بریر ءِ اوتینا وونٹ ءِ تینا منشاٹ کاریم اٹ اتیر تاکہ جمہوری وڑاٹ اس ناویل آ ک ایسر مریز' الیکشن کمیشن جمہوری عمل نا شوندار ی و ووٹر آتاویل آتے ایسر کنگ کن ہروڑ انا گام گیج کنگ اٹی ءِ۔ دا خیال آتا درشانی ءِ او ڈسٹرکٹ ووٹر ایجوکیشن کمیٹی نا اڈہلوک دیوان آن تران کرسا کرے۔ دیوان اٹ الیکشن آفیسر نصیرآباد محمد اکبر قریشی، اقلیت نا راہشون کرشن مل، ثناء اللہ بنگلزئی، سیاسی راہشون خان جان بنگلزئی، مہندر کمار عرف ٹونی، ڈاکٹر منظور احمد ابڑو، عبدالغنی جمالی، الیکشن آفس نصیرآباد نا فوکل پرسن مغل خان سیال تون اوار ایلوفک ساڑی نسر' دیوان نا شریدار آ ک وونٹ درج کنگ نا بابت سلاہ ترسا پاریر کہ الیکشن کمیشن نا کنڈآن جتا جتا علاقہ غاتے ٹی کارنر مینگ اڈ تنگے' داوخت آ نادرا نا کنڈآن 'ایڈریس' ءِ بدل کنگ اٹ شڑت آتا بھاز منگ ناسوب آن مخلوق ءِ مشکل آ ک مون تروک ءِ وداشڑت آتا سوب آن نیاڑ یک تینا تعلقدار حلقہ ٹی وونٹ درج کنگ اٹ خوار منگ اٹی ءِ اگہ حکومت نادرا نا کا نود اٹ آسانی ودی کے تو مخلوق ءِ وونٹ درج کنگ نا بابت مون تروک ویل آ ک ایسر منگ کیرہ۔

کوئٹہ' صدر مملکت ڈاکٹر عارف علوی ءِ وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان غالی ٹیکی تننگ اٹی ءِ

آزاد کشمیر کا نود ساز اسمبلی نا 49 پوسکن گچین مروک آ باسک آ ک سوغند ہر فیر

مظفرآباد (اے پی پی) اسپیکر آزاد کشمیر کا نود ساز اسمبلی شاہ غلام قادر پوسکن گچین مروک آ اسمبلی نا باسک آتیان سے شپنے نادے آ اڈ ہلوک آ دیوان اٹی سوغند ہلک۔ اسپیکر 53 پوسکن گچین مروک آ اسمبلی نا باسک آتیان 49 اسمبلی نا باسک آتیان سوغند ہلک وخت اس کہ پی پی پی نا پوسکن گچین مروک آ اسمبلی نا باسک چوہدری محمد یاسین، آل جموں و کشمیر نا مسکوہی صدر و وزیر اعظم آزاد کشمیر سردار عتیق احمد خان دیوان اٹی بشخ بلوس وخت اس کہ پی پی پی نا پوسکن گچین مروک آ او مبتدار جاوید بڈھانوی کو رونا دین آن زہبی منگ نا سوب آن دیوان اٹی بشخ ہلنگ کتو۔ آزاد کشمیر کا نود ساز اسمبلی نا دیوان سے شپنے نادے آ اسپیکر کا نود ساز اسمبلی شاہ غلام قادر نا کمالشی ٹی تلاوت کلام پاک آن بنا کرے۔ دیوان نا بنائی سیکرٹری کا نود ساز اسمبلی پوسکن گچین مروک آ اسمبلی نا باسک آتیان نا سہی نا نوٹیفکیشن ءِ خوانسا بقے۔ داکان ءِ بیدس اسپیکر و ڈپٹی اسپیکر کا نود ساز اسمبلی نا گچینی کن پی ٹی آئی، پی پی پی و ن لیگ نا کنڈآن پندار کا غذ آتے جمع کر فنگ۔ پی ٹی آئی نا کنڈآن اسپیکر کن چوہدری انوار الحق وڈپٹی اسپیکر کن چوہدری ریاض گجر پندار کا غذ جمع کر فیر وخت اس کہ اپوزیشن نا کنڈآن پی پی پی و ن لیگ نا اسجائی او مبتدار ہرافتے ٹی اسپیکر شپ اکن پی پی پی نا کنڈآن فیصل راٹھرو وڈپٹی اسپیکرن لیگ نا زالبول باسک اسمبلی نشاراں عباسی نسک پندار کا غذ جمع کر فیر۔

بلوچستان نا 16 ہائی رسک ضلع ٹی 7 دے ئی پولیو مہم ارٹمیکو دے ہم برجا سلیس

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان نا 16 ہائی رسک ضلع ٹی 7 دے ئی پولیو مہم ارٹمیکو دے ہم برجا سلیس' ہائی رسک ضلع غاتے ٹی کوئٹہ، پشین، قلعہ عبداللہ، جعفرآباد، نصیرآباد، لورالائی، خضدار، بارکھان، ڈیرہ بگٹی، قلعہ سیف اللہ، دکی، موسیٰ خیل، مستونگ، شیرانی، ژوب وصحبت پور اوارۂ حوال نارد اٹ بلوچستان نا 16 ہائی رسک ضلع ٹی ءفت دے ئی پولیو مہم ارٹمکو دے ہم برجا سلیس۔ بلوچستان نا داہائی رسک ضلع غاتے ٹی دیرانا سیمپل آتے ٹی پولیو وائرس پوزیٹو لسنے ہرافتے ٹی 16 لکھ 31 ہزار 414 آن زیات چناتے پولیو نا پڑی کنفٹنگ۔ پولیو مہم نا وخت آ کارندہ غاتے فول پروف سیکورٹی تنگانے' سیکورٹی آ بلوچستان لیویز، پولیس وایف سی نا کارندہ غاتے تعینات کنگانے۔

غٹ محکمہ غاتے ٹی بھرتی و فیصلہ غاک میرٹ آ مریہ' میر سلیم کھوسہ

کوئٹہ (خ ن) صوبائی وزیر مال میر سلیم کھوسہ تینا جاری کروک بیان اٹ پارینے کہ نا صوبائی حکومت غٹ بشخ آتے ٹی کچینی انگ واصلاحات کن دے ون کوشت کنگ اٹی ءِ نا حکومت نا کوشت ءِ کہ غٹ محکمہ غاتے ٹی بھرتی و فیصلہ غاک میرٹ آ مریہ' دارداٹ تینا نائی گری و کنڈ ہلنگ ءِ امنا کہنہ۔ او پارے کہ ساڑی حکومت غٹ بشخ آتے ٹی میرٹ نا خیال ءِ کرینے وصوبہ نا تاریخ اٹ او لیکو وار نا ئب تحصیلدار آتے بلوچستان پبلک سروس کمیشن آن بھرتی کنگ نا فیصلہ کنگانے تا کہ صوبہ نا لائق آ بے روزگار و رناتے میرٹ آ بھرتی منگ نا وار خواہی رسینگ کے' اومستی پارے کہ نصیرآباد ڈویژن اٹ بھرتی تیکن زوت آ تیٹ مروک ٹیسٹ ات میرٹ ءِ ہرحال اٹ اولیت تنگنک لائقی نا بنداوآ ورناتے بھرتی کنتگک ہراڑاہچ سمجھوتہ کنتلپک' لائقی و میرٹ آ بھرتی ءِ پک کنگ کن کمشنر نصیرآباد ڈویژن ءِ کمیٹی نا چیئرمین جوڑ کنگانے تا کہ میرٹ آ ک بھر تیک منگ کیر۔

بنجائی وزیر اقتصادی امور عمر ایوب خان تون ورلڈ بینک انا نائب صدر نا اوڑ دہی

اسلام آباد (اے پی پی) بنجائی وزیر اقتصادی امور عمر ایوب خان تون ورلڈ بینک انا نائب صدر ہارٹ وگ شیفر اوڑ دہی کرینے۔ وزارت اقتصادی امور نا کنڈآن جاری بیان نا رداٹ داوخت آ نائب صدر ورلڈ بینک ہارٹ وگ شیفر حکومت نا زرگزرانی واصلاحات نا پالیسی تا ستاءِ کرے۔ عمر ایوب خان خیبر پختونخوا ٹی خلقی آ سڑک وڈیجیٹل انفراسٹرکچر ءِ گچین کنگ نا سلاہ پیش کرے۔ او پارے کہ ڈیجیٹلائزیشن آن مرمراتگا علاقہ غاتے ٹی زرگزرانی وارخواہی و روزگار نا ودفنگ اٹ کمک اینتک۔ وزیر عمر ایوب خان مستی پارے کہ پاکستان اٹ آئی ٹی انڈسٹری ودانا برآمد آتے ٹی ودکی نا بھلوار خواہی اس ساڑی ءِ۔ وزیر اقتصادی امور کے پی نا اوار مروک علاقہ غاتے ٹی سڑک آ تانیٹ ورک وبجلی نا بشخنگ ءِ گچین کنگ نا ہم سلاہ تس۔

.....کوئٹہ' صدر پاکستان ڈاکٹر عارف علوی ءِ کوئٹہ غا بنگ آ گورنر بلوچستان سید ظہور احمد آغا و وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان بخیر کنگ اٹی ءِ

فیلڈاٹ کاریم کروک آتے رکھی کٹ تننگے' واپڈا ہائیڈرو یونین جعفرآباد

جعفرآباد (آن لائن) واپڈا ہائیڈرو یونین نا بنجائی خواست آ ملازم آ ک ڈیرہ اللہ یار اٹ ہم برانزی ریلی اڈتسر' واپڈا نا درزن نا کچ ملازم آ ک ہائیڈرو یونین نا ڈویژنل چیئرمین حاجی غلام یاسین کھوسہ، جوائنٹ سیکرٹری عقیل احمد کھوسہ و میر مرتضی پٹھان نا کماشی ٹی ریلی اڈتسر و برانز' کریز' داوخت آ حاجی غلام یاسین کھوسہ، محمد اسحاق کھوسہ، عقیل احمد کھوسہ، میر مرتضی پٹھان، راحت اللہ لاشاری، عابد علی منگی، گل رئیسانی، بابو نظیر احمد بیچوہا، میاں خان لاشاری وایلوفک تران کرسا پاریر کہ کیسکو ءِ مچ آ بلوچستان آنبار جعفرآباد اٹ ہم کارندہ غاک کمتی مون تروک ءِ' کچ انگا کارندہ غاتیا صارف آتیا باریم زیات ءِ ہرانا سوب آن ملازم آ ک ذہنی فریشانی تا سوب آن شکست آتا گواچی منگ اٹی ءِ۔ فیلڈاٹ کاریم کروک آتے رکھی کٹ تننگتنے و نئے گاڈی تننگانے۔ ترانکار آ ک پاریر کہ تینا روا انگا خواست آتیان بچ گہس دزکش مفنہ۔

اوستہ محمد' داڑیلی نامسہ واردات' داڑیل آ ک دکاندار تے پلار

اوستہ محمد (آن لائن) اوستہ محمد اٹ داڑیلی نا واردات آ ک سلنگ نا پن ءِ بلپٹنگ ڈندوک آ دے سہب انا داڑیل آ ک صادق عمرانی پنی آ بندغ آ ک سی ڈی موٹر سائیکل، نقد پیسہ غاتے پلار و مزاحمت کنگ آ محمد صادق ءِ ٹھپی کریز' ارٹمیکو واقعہ شبیر چوک آ پر چون نا دکان اٹ پیش بس ہراڑے مسہ داڑیل سلہہ نا زور آ ساگر کمار نا دکان آن پنجا ہزار روپئی و موبائل فون ءِ پلار' مسٹیکو واقعہ ہائی اسکول نا ٹرک آ مس ہراتم شامی کمار تینا دکان ءِ بند کریس بسکہ کہ سائیکل سوار آ ک اوڑان سلہہ نا زور آ بیست ہزار روپئی نقد و موبائل فون ءِ پلار۔ ایس ایچ او غلام علی کنڈرانی پاریے کہ انشاء اللہ داڑیل آتے بشخینہ' اگہ چیلنج اس ہم ارے تو اوڑتون مون ایتنہ۔ داوخت آ انجمن تاجران نا صدر محمد وریام بیگ، مکھی نا نک سنگھ ہم زہبی تیا سر مسز' داوخت آ او پاریر کہ داڑیل آ تیا دا کدار آ تا دوارے ہرا کہ داخس دلیری اٹ واردات کیرہ۔

کچینی و بے روزگاری مخلوق ءِ خوار کرینے' علی حسن بلوچ

اوستہ محمد (آن لائن) نیشنل پارٹی تحصیل اوستہ محمد نا مسکوہی صدر علی حسن بلوچ پاریے کہ ملک اٹ کچینی و بے روزگاری بھاز ودانے' ولے ساڑی نا بود حکومت نا کنڈآن کل جوان نا رٹہ خلنگ انگ ءِ ملک اٹ مست انا دور حکومت اٹ بورہ نا کلو 52 روپئی کس ولے ساڑی حکومت اودے ودفسا 110 روپئی کرے وخت اس کہ سی انا نہاد مہالو 170 روپئی کس ہرا داسہ 280 روپئی اسہ کلو ءِ ہندن نت انا نہاد ہم دو کچ کنتگانے' پاکستان نا 72 سال اٹ داخس کچینی متنے' ساڑی حکومت مسہ سال اٹ السں آ کچینی نا مَش ڈرفینے۔ داڑتون اوار جانجوڑی تون کنڈوک دارو تا نہاد ءِ ودفسا غریب السں کن دارو ہلنگ نا درگہ غاتے بند کنگانے۔ ساڑی حکومت اٹ السں بدحال مسنے' حکمرانک تینا خرچ آتے پورو کنگ کن السں آ کچینی نا باریم شاغسا کنگ ءِ۔

زالبول آ ک سینہ نا کینسر نا نشانی تے گوجا پلیس' ثمینہ عارف علوی

حکومت سینہ نا کینسر آن آ گاہی کن غٹ اسٹیک ہولڈر آ تون سلابت آن پد گام گیج کنگ ءِ، مرض انا تشخیص و درمان آ چکار کنگے

بریسٹ کینسر نا مرض انا علامت آتے گوجالنگ نا جاگہ غا اودے سنجیدہ ہلنگے، ایس بی کے یونیورسٹی کوئٹہ ٹی سینہ نا کینسر نا آ گاہی دودآن تران

کوئٹہ (اے پی پی) خاتون اول بیگم ثمینہ عارف علوی پاریے کہ سینہ نا کینسر نا وخت آ تشخیص آن اونا تو ننگ ءِ پک کنگ مریک، ہندا سوب آن زالبول آ ک بریسٹ کینسر نا مرض انا علامت آتے گوجالنگ نا جاگہ غا اودے سنجیدہ ہلیر و مرض انا تشخیص و درمان آ چکار کیر، حکومت سینہ نا کینسر آن آ گاہی کن غٹ اسٹیک ہولڈر آ تون سلابت آن پد گام گیج کنگ ءِ، خصوصی بندغ آتا بحالی ہم کنا است آن بھاز خرک ءِ، ونن حکومتی ادارہ غاتون اواری اٹ او فتے جان جوڑی و تعلیم نا آسراتی تننگ کن کوشست کنگ اُن، ای زالبول آتا راجی آسراتی و اوقتا شوندار ی کن آسو دہی کاریم تے اٹ او لیکو دے آن گنڈوک نسٹ و داوخت آ ای زالبول آتا تعلیم و جان جوڑی نا بابت ہم چندی گام گیج آبادی نا نیمہ حصہ ءِ، دُن تو پاکستان اٹی زالبول آتا کچ کم وود 10 آن 11 کروڑ ءِ، دامننگ کپک کہ نا 10 کروڑ آبادی بنداوی جان جوڑی و تعلیم نا آسراتی تیان محروم مرے واوفتے بریر حق واسہ وڑشوندار ی نا وار خواہی دوئی مف و ملک ہم شون ہلسا کے، ہندا خاطر آن اپکستان نا شوندار ی واسہ بے مٹ ءِ اسلامی ریاست اس قائم کنگ کن زالبول آتے اوفتا روا حق ءِ تروئی مریک۔ دودانا ایسر آوائس چانسلر سردار بہادر خان وویمن یونیورسٹی کوئٹہ ڈاکٹر ساجدہ نورین خاتون اول بیگم ثمینہ علوی ءِ سونیئر و روایتی شال اس پیش کرے۔

.....قلات' ایم پی اے شکیلہ نوید ہوار ڈپٹی کمشنر قلات سلطان احمد بگٹی تون اوڑ دہی کنگ اٹی ءِ

صوبہ ٹی کورونا ایس او پی تیا سختی اٹ عملدرآمد ءِ پک کنگے' میر ضیاء لانگو

کوئٹہ (خ ن) صوبائی وزیر داخلہ میر ضیاء اللہ لانگو کوئٹہ تون اوار مچ آ صوبہ ٹی کورونا ایس او پی تیا سختی اٹ عملدرآمد ءِ پک کنگ نا پرمان کریئے۔ وزیر داخلہ پارے کہ مانیٹرنگ ٹیمک' بازار' واپاری ہند جاٹ وایلو ہند آتا پدریسہ چیکنگ ءِ کیز' حکومتی پارت آتا خلاف ورزی کنگ آ کا نود نا وڑاٹ کارروائی کنگے' شاری تا زندانا رکھا کن الما گام گچ کریئن داکان پد ہم کینہ۔ او پارے کہ ایس او پی تیا عمل کپنگ نا سوب آن کورونا نا کیسک دے پہ دے آ ودنگ اٹی ءِ رکھی گام گچ کپنگ نا سوب آن ہسپتال آتے ٹی کورونا نا جوڑ تا کچ ودنگ اٹی ءِ۔ شاری تیان خواست ءِ کہ او حکومتی پارت آتیا عملدرآمد کیز' کورونا نا چارمیکو ریسہ نا تو ننگ کن شاریک تا کمک الما ءِ۔

کیسکو لیبر یونین چیف آفس اٹ اڈہلوک جلسہ ٹی بشخ ہلیک

کوئٹہ (آن لائن) کیسکو لیبر یونین بلوچستان نا سنٹرل سرکل، ڈویژنل، سب ڈویژنل عہدیدار آتا دیوان چیئرمین چنگیر مری نا کماشی ٹی اڈہلک' دیوان اٹ اینو چار اگست چار شنبے نادے کیسکو چیف آفس اٹ شہید لائن مین تایات اٹ اڈہلوک جلسہ ٹی پی وڑاٹ بشخ ہلنگ نا فیصلہ کنگا' دیوان اٹ بنجائی صدر پیر محمد کاکڑ جنرل سیکرٹری حافظ عصمت اللہ وایلو بنجائی عہدیدار آ ک خصوصی وڑاٹ بشخ ہلکر' دیوان اٹ چندی امور تیکن کمیٹی ٹھیفنگا ہرا جلسہ نا بست و بند آتے کیرہ' دیوان اٹ کیسکو نا کل خواری کش آتیان لائن مین تا زندانا رکھا کن جلسہ ٹی بشخ ہلنگ نا خواست کنگا۔

شوندار ی ڈٹ آتیا پیش رفت نا باروا ٹ با قاعدگی اٹ توئی رپورٹ کنگے' ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر جنرل گوادر

گوادر (خ ن) ڈپٹی کمشنر گوادر میجر ریٹائرڈ عبدالکبیر خان زرکون نا خصوصی پارت آ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر جنرل انیس طارق گورگیج پارینے کہ مچ آ ضلع ٹی برجا شوندار ی ڈٹ آتے وخت آ پورو کنگ تون اوار السں نا فائدہ نا ڈٹ آتے ٹی آب اٹو میٹریل کاریم اٹ اتنگے۔ داخیال آ تا درشانی ءِ او برجا شوندار ی ڈٹ آ تا جاچ دیوان نا کماشی ءِ کنگ نا وخت آ کرے' دیوان اٹ محکمہ اریگیشن، پبلک ہیلتھ انجینئرنگ محکمہ روڈ و بلڈنگ، اسپورٹس اینڈ یوتھ افیئرز، سوشل ویلفیئر، فشریز نا افسر آ ک بشخ ہلکر' دیوان اٹ ضلع ٹی برجا شوندار ی ڈٹ آتیا پیش رفت نا جاچ ءِ ہلنگا و چندی امور تیا ہیت و گپ کنگا۔ دیوان اٹ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر ءِ غٹ محکمہ غا تا افسر آ ک شوندار ی ڈٹ آتھون اوار مروک یش رفت آن اگاہ کریز' دیوان اٹ پانگا کہ محکمہ روڈ انا چار وکی ٹی ضلع نا چندی علاقہ غاتے ٹی سڑک آ تا جوڑ جاڑ کن 60 کروڑ روپئی آن 19 ڈٹ آ کاریم برجاءِ' دا ڈٹ آتے ٹی بھاز آ ڈٹ آ ک پورو مسنو وخت اس کہ محکمہ بلڈنگ نا رداٹ ضلع ٹی اسہ ارب روپئی آن 39 ڈٹ آ ترندی اٹ کاریم برجاءِ' دا ڈٹ آ تا 70 درسد کاریم پورو مسنے۔ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر دا وخت اسکان نا پیش رفت و فنڈ یوٹیلائزیشن نا جم حالیت آ است جمی نا درشانی ءِ کرسا دادے پین جوان کنگ و ڈٹ آتیا پیش رفت نا عمل ءِ پین گچین کنگ نا پارت کرے۔ او مستی پارے کہ ڈٹ آتیا پیش رفت نا باروا ٹ با قاعدگی اٹ توئی رپورٹ کنگے و غٹ محکمہ غاک شوندار ی ڈٹ آتیا خصوصی چکار کیر تا کہ السں نا فائدہ نا ڈٹ آتے وخت آ پورو کنگ مرے۔

.....کوئٹہ' سیکرٹری ایس اینڈ جی اے ڈی معین الرحمٰن یوم آزادی نا دودآ تا تیاری تا رداٹ اڈہلوک دیوان نا کماشی ءِ کنگ اٹی ءِ

بلوچستان ماہی گیری بوٹس رجسٹریشن و تجدیدی فیس ءِ شش تو اکن پد بٹنگا

فیصلہ وزیر اعلیٰ بلوچستان نا خصوصی پارت آ کورونا نا سوب آن مون تروک ویل آتا رداٹ کنگا، حوال ماہی گیر آتا خواری تے مون آتخسا او فتے ریلیف تننگ کن حکومت مونی ہم گام گیج کیک، چیف سیکرٹری

کوئٹہ (خ ن) وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا خصوصی پارت آ کورونا وائرس نا سوب آن صوبہ ٹی ماہی گیر آتے مون تروک زرگزرانی ویل آتے مون آتخسا ماہی گیری بوٹس رجسٹریشن و تجدیدی فیس ءِ شش تو اکن پد بٹنگا نے تا کہ ماہی گیر آتے ریلیف رسینگ کے' یات سلے کہ چیف سیکرٹری بلوچستان مطہر نیاز رانا نا گوادر ہ و پسنی نا دورہ نا وخت آ ماہی گیر تا اسہ ڈل اس چیف سیکرٹری بلوچستان آن خواست کریس کہ او ماہی گیری کن رجسٹریشن و تجدیدی فیس ءِ ملتوی کے انتئے کہ بلوچستان نا ماہی گیرک کو رونا وائرس نا سوب آن زرگزرانی تنکی نا گواچی ءِ وخت اس کہ ماہی گیری نا بشخ غیر فعال منگ نا سوب آن سَد آ ماہی گیرک بے روزگار ءِ ہرانا سوب آن ماہی گیر آتے تینا اُرائی خرچ آتے پورو کنگ اٹ مشکل آ ک مون تروک ءِ۔ ماہی گیرک رجسٹریشن و تجدیدی فیس تننگ و اوفتے ریلیف رسیٹنگ کن حکومت بلوچستان مستی گام گیج کیک، چیف سیکرٹری بلوچستان مطہر نیاز رانا پارینے کہ ماہی گیر آتا خواری تے مون آتخسا وزیر اعلیٰ نا کنڈآن رجسٹریشن و تجدیدی فیس ءِ شش تو اکن پد بٹنگا نے' چیف سیکرٹری پارے کہ وزیر اعلیٰ بلوچستان ءِ ماہی گیر تے مون تروک ویل آتا سماءِ و اوفتے ایسر کنگ کن غٹ دوئی وسیلہ غاتے کاریم اٹ اتنگک و اوفتے ریلیف رسیٹنگ کن حکومت بلوچستان مستی گام گیج کیک۔

.....کوئٹہ' چیئرپرسن این سی آر سی اسلام آباد افشاں تحسین وایلوفک نیشنل کمیشن برائے رائٹس چلڈرن نا بابت اڈہلوک ورکشاپ آن تران کنگ اٹی ءِ